

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Şubesi

**2015 OCAK-
EYLÜL**

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %12,3 Azaldı	4
İhracatın %72,2'si AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %78,1	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	8
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	9
I.4. Almanya Ekonomisi	10
I.5. İngiltere Ekonomisi	11
I.6. Fransa Ekonomisi	11
I.7. İtalya Ekonomisi	12
I.8. İspanya Ekonomisi	12
I.9. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	13
I.9.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	13
I.9.2. Ortadoğu Ekonomileri	15
I.10. Türkiye Ekonomisi	16
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	20
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %12,3 Azaldı	20
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri	21
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	22
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	24
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	24
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	25
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	26
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş Sürüyor: %16	27
III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %8,6 Artış oldu	29
III.6. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %2,8 Artış Gerçekleşti	30
III.7. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü Sürüyor: %16,1 Düşüş	31
III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta Artış Çok Düşük Oranlı: %0,3	33
III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracat Artışı İvme Kaybediyor	34
III.10. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Düşüş Hızlandı	35
III.11. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü Yüksek Oranlı: %21,9	36
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %18,5 Azaldı	37
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	38
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %14,3 Azalma Var	39
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum	41
IV.3 Çorap İhracatında Yüksek Oranlı Düşüş Sürüyor	43
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,6 Düşüş Var	44
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	47
IV. 6 Denim Giysi İhracatında %8,8 Düşüş	49

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinin İhracat Performansı Olumlu.....	50
IV.8 En Yüksek Oranlı İhracat Düşüşü Diğer Hazır Eşyalarda: %17,4	52
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	55
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	57
Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	57
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2015 Ocak-Eylül	59
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2015 Ocak-Eylül	60

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %12,3 Azaldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 12,6 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla ihracatta, dolar bazında %12,3 oranında düşüş meydana gelmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2015 Ocak-Eylül döneminde ihracatı %9,1 oranında azalan otomotiv endüstrisinin ardından, en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %72,2'si AB Ülkelerine

2015 Ocak-Eylül döneminde, Türkiye'den AB ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Asya ve Okyanusya ülkeleri, diğer Avrupa ülkeleri ve Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, %4,6 ile %21,9 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Ortadoğu ülkeleri, Afrika ülkeleri, Amerika ülkeleri ve Türk Cumhuriyetleri ise hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının sırasıyla %0,3 ile %8,6 arasında değişen oranlarda arttığı ülke grupları olmuştur. Sektörel ihracatın %72,2'si AB ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %16'lık bir düşüş kaydedilmiştir. Bu düşüş ve Rusya Federasyonu etkisiyle Eski Doğu Bloku ülkelerine ihracatta verilen %16,1'lik kayıp, Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %12,3 oranında azalmasında en önemli faktörler olmuştur.

Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler sıralamasında Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa, Hollanda, Irak ve İtalya yerlerini korumaktadırlar. En fazla ihracat yapılan on ülkenin altısında %4,6 ile %25,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olurken, Irak'a ihracatta %14,6'lık, Romanya'ya ihracatta %5,7'lik artışlar göze çarpmaktadır. İlk on pazar içinde en yüksek oranlı ihracat düşüşü %25,9 ile Fransa'ya ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Örme konfeksiyon mamulleri, Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında yıllardır ağırlıklı ürün grubu olarak yerlerini korumaktadırlar. 2015 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,9, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,9 ve hazır eşyaların payı %11,2 olmuştur.

2015 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da ihracat düşüşleri olmuştur. Bu dönemde, %14,3 oranında düşüşle 6,6 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken,

dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %7,6 oranında azalarak 4,8 milyar dolardan 4,5 milyar dolara düşmüş, hazır eşya ihracatı ise %17,4 düşüşle 1,4 milyar dolar olmuştur. İlk dokuz ay sonu itibarıyla örme konfeksiyon mamullerindeki ihracat düşüşü (-%14,3) ve ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat düşüşü (-%17,4) %12,3'lük sektörel ihracat düşüşünden daha yüksek oranlı, dokuma konfeksiyon mamulleri ürün grubunda ise ihracat düşüşü (-%7,6) sektörel ihracat düşüşünden oransal olarak daha az olmuştur.

Kapasite Kullanım Oranı %78,1

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2014 Eylül ayında %78 olan kapasite kullanım oranı, 2015 yılının Eylül ayında %0,2 oranında artarak %78,1'e yükselmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2015 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,1 milyar dolarla %72,2'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB28 ülkelerine yapılmıştır.

2014 yılının ilk dokuz ayında 1 Euro ortalama 1,3566 ABD Dolarına eşit iken, 2015 yılının ilk dokuz ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %17,74'lük düşüşle 1,1159 dolar düzeyine gerilemiştir.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2015 yılının ilk 3 çeyreklik döneminde yoğun ve zor bir dönemi geride bırakırken, bu dönem Avrupa ve dünya ekonomisini yakından ilgilendiren önemli gelişmelere sahne olmaktadır. Ortadoğu'da devam eden gerilim ile Ukrayna merkezli kriz, küresel risk algısını yükselterek uluslararası ekonomi ve ticareti olumsuz etkilemeye devam ederken, Rusya ekonomisindeki sorunlar ve Çin ekonomisindeki yavaşlama, Avrupa'yı ve küresel ekonomiyi olumsuz yönde etkilemektedir.

Öte yandan, 2015 yılının sonuna yaklaşılırken dünya ekonomisi ve ticaretinde deyim yerindeyse 'kartların yeniden karıldığı' yorumları yapılmaktadır, zira bir yandan ABD ile AB arasında Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) görüşmeleri devam ederken, diğer yandan ABD'nin yanı sıra 11 Pasifik ülkesinin taraf olduğu Trans Pasifik Ortaklığı (TPP) Anlaşması görüşmeleri de başarıyla tamamlanmıştır. ABD'nin TPP görüşmelerini başarıyla sonuçlandırmasının Çin'in bölgede ve küresel ekonomide artan etkinliğini dengelemek açısından Obama yönetiminin başarısı olduğu yorumları yapılırken, TPP Anlaşmasının katılımcı ülkelerin ekonomilerine önemli kazanımlar getirmesinin yanında küresel ekonomik yapıyı ABD önderliğindeki Batı bloku lehine dönüştürmesi beklenmektedir. TPP Anlaşması içinde yer alan ülkeler 30 trilyon dolarlık üretimiyle küresel ekonomik hasılanın yaklaşık % 40'ını oluştururken, bu rakam anlaşmayı tarihin en büyük ticaret anlaşması yapmaktadır. Anlaşmayla Pasifik bölgesindeki 12 ülke (ABD, Avustralya, Kanada, Brunei, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur, Vietnam) arasında gümrük vergilerinin çok büyük oranda azaltılmasının yanı sıra yeni ticaret ve çalışma standartlarının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, OECD Eylül ayının yayımladığı ara dönem raporunda dünya ekonomisine ilişkin 2015 yılı büyüme tahminini % 3,1 seviyesinden % 3 düzeyine indirirken, 2016 yılı için ise % 3,8'den % 3,6 seviyesine indirmiştir. OECD, dünya ekonomisindeki büyümenin son dönemde zayıf bir görünüm gösterdiğini açıklarken, reel ekonomilerden çok ülkelerin mali koşullarında bozulma olduğunu belirtmektedir. Aynı raporda gelişmiş ülke ekonomilerinde toparlanmanın devam ettiği değerlendirilirken, yılın son dönemi ile 2016 yılının ilk döneminde bazı gelişmekte olan ülke ekonomilerinde bozulma olabileceği öngörülmektedir. Bu kapsamda ABD ve AB ekonomilerinde yukarı yönlü revizeye giden OECD, Çin ekonomisinde ise aşağı yönlü küçük bir revizeye gitmiştir.

Yılın başından beri merak edilen ABD'nin faiz artışı kararıyla ilgili olarak, ABD Merkez Bankası (Fed), Eylül ayında gerçekleştirdiği toplantısında faiz artışına gitmezken, son dönemde ABD ekonomisinde iyileşmenin devam etmesine rağmen başta Çin ekonomisindeki olumsuz gelişmeler olmak

üzere dünya ekonomisinde ve mali piyasalarda belirsizliklerin artmasının faiz artışının ertelenmesine neden olduğu vurgulanmaktadır. ABD Merkez Bankası (Fed) yetkilileri, enflasyon hedeflerine ulaşmakta sıkıntı yaşayabileceklerinden endişe ettiklerini belirterek bu endişenin de faiz artışı kararının ertelenmesinde etkili olduğu belirtilmektedir. Son yapılan açıklamalar ve gelişmeler ışığında ABD Merkez Bankası (Fed)'in faiz artışı kararını bu yıl bitmeden alma olasılığının hala devam ettiği belirtilirken, küresel ekonomideki gelişmeler ile ABD ekonomisinin bu gelişmelerden etkilenme derecesine göre faiz artışı kararının şekilleneceği değerlendirilmektedir.

Dünya ekonomisini doğrudan etkileyen diğer bir ekonomi olan Çin ekonomisi, 2015 yılının ikinci çeyrek döneminde % 7 oranında büyürken, üçüncü çeyrek dönemde ise % 6,9 oranında büyüme kaydetmiştir. Böylelikle Çin, 2008 küresel krizinden bu yana çeyrek dönemler bazında en düşük büyüme oranını görmüştür. Büyümedeki bu yavaşlama Çin hükümetinin yılın tamamında % 7 büyüme gerçekleştirme hedefini gölgelerken, Pekin yönetimi üzerinde ekonomiyi destekleyici tedbirlerin alınması konusunda baskıyı artırmaktadır. Çin'de son dönemde ekonomide ve sanayide yaşanan yavaşlamanın şirketlerin bilançolarını da etkilediği belirtilirken, ihracat ve kâr oranlarında da ciddi düşüşlere neden olduğu kaydedilmektedir. IMF'nin Türkiye'de yapılan G-20 ülkeleri Maliye Bakanları toplantısı öncesinde hazırladığı mali raporunda Çin ekonomisindeki yavaşlama ile mali piyasalarındaki dalgalanmanın dünya ekonomisi üzerinde ciddi risk doğurduğu belirtilmektedir.

Çin ekonomisindeki yavaşlamanın büyük olasılıkla gelecek yıl da sürecektir olması, küresel ekonominin seyri açısından olumsuz bir gelişme olarak ön plana çıkmaktadır. Çin'in yavaşlayan ekonomik büyümesine çare olarak mali teşvik ve parasal genişleme gibi tedbirler uygulanmasına karşın daha kapsamlı reformlara ihtiyaç olduğu kaydedilmektedir. Uzmanlara göre önünde en büyük sorun olarak düşük büyüme ve deflasyon sorunu olan Çin ekonomisinin tekrar iki haneli büyüme oranlarına dönmesinin imkansız olduğu ve 2015 yılında da % 7'nin altında bir oranda büyüyeceği tahmin edilmektedir. Son olarak Eylül ayında Çin'in ithalatının yıllık bazda % 20 ile beklentilerden daha hızlı gerilemesinin küresel ekonomiyle ilgili endişeleri artırdığı belirtilmektedir.

Çin ekonomisindeki güncel gelişmelerin, dolaylı yoldan ihracatımıza etkilerinin olacağı da değerlendirilmektedir. Çin'e emtia ihraç eden ülkelerin ekonomilerinde yaşanan sıkıntılar, Türkiye'nin bu ülkelere yaptığı ihracata da muhtemelen olumsuz olarak yansırken, Çin'in son dönemde yaptığı devalüasyon, Çin ile rekabet ettiğimiz ihracat pazarlarında bizi etkileyebilecektir. Çinli şirketlerin yeni pazar arayışlarında daha agresif olacakları da öngörülmektedir.

Asya kıtasının diğer önemli ekonomisi Japonya'da ise özellikle Asya'ya yapılan yüklemelerde yaşanan düşüşler nedeniyle ihracat Eylül ayında

sadece % 0,6 oranında artarken, ihracattaki yavaşlamada Çin ekonomisindeki durgunluğun diğer Asya ülkelerine yansımalarının da büyük etkisi olduğu belirtilmektedir.

Bu arada, Ocak ayında 46 dolar seviyesine kadar gerilemesine karşın Nisan ayında 69 dolar seviyesine kadar çıkan ham petrol fiyatları, Haziran-Temmuz döneminde 60-61 dolar seviyelerinde seyretmiştir. Ağustos ayı genelinde 50 dolar üstü seviyelerde seyreden petrol fiyatları, Çin ekonomisiyle ilgili endişelerin de etkisiyle ay sonunda 45 dolar ile 2009 yılı Şubat ayından beri en düşük seviyelerine gerilemiş bulunmaktadır. Eylül ayında Çin ekonomisindeki yavaşlama ve Ortadoğu'daki gelişmelerin gölgesinde 50 doların hemen altında seyreden petrol fiyatları, Ekim ayı başında ABD'nin petrol stoklarında artış olduğu haberinin de etkisiyle 46-47 dolar seviyesinde seyretmektedir. 50 doların üstüne çıkamayan petrol fiyatları, enerji ithalatçısı olan ülkeleri olumlu yönde etkilerken, enerji ihracatçısı olan ülkeler üzerindeki olumsuz etki devam etmektedir.

I.2. ABD Ekonomisi

Ekonomik büyüme ve istikrar anlamında 2014 yılı genelinde AB'den daha olumlu bir tablo çizen ABD ekonomisinde ilk çeyrek dönem büyümesi % 0,6 olurken, 2015 yılının 2. çeyrek döneminde ise ekonomi % 3,9 oranında büyümüştür. Daha önce % 3,7 olarak açıklanan büyüme oranı, tüketim harcamalarının beklenenden daha yüksek seyretmesine bağlı olarak % 3,9 olarak revize edilirken, özel yatırım harcamaları da bu dönemde büyümeye en fazla katkıyı yapan diğer bir kalem olmuştur.

Ülke genelinde gıda dışı perakende satışlarında 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yıla göre % 1,3 artış gerçekleştiği açıklanmıştır. ABD genelinde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışlarında ise aynı dönemde geçen yıla göre % 2,7 artış kaydedilmiştir.

Öte yandan, ABD genelinde 2015 yılının Haziran ve Temmuz aylarında % 5,3 seviyesinde olan işsizlik oranı, Ağustos ayında % 5,1'e düşerken, Eylül'de de % 5,1 oranında gerçekleşmiştir. Böylelikle ABD'de işsizlik oranı 2008 yılı Nisan ayından beri en düşük seviyelerine gerilemiş bulunmaktadır.

ABD'nin güncel dış ticaret verilerine göre ülkenin mal ihracatı 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde bir önceki yıla göre % 6,2 oranında düşerek 1 trilyon dolar olarak gerçekleşirken, aynı dönemde mal ithalatı ise % 0,1 düşüşle 1,5 trilyon dolara gerilemiştir. Bu dönemde ABD'nin mallar bazında dış ticaret açığı % 3,1 artışla 510 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

ABD Merkez Bankası (Fed), Eylül ayının ortasındaki toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, buna gerekçe olarak ABD ekonomisindeki iyileşmeye rağmen küresel ekonomide başta Çin kaynaklı olmak üzere beklenmedik olumsuz gelişmelerin faiz artırımı kararına engel

olduğu belirtilmektedir. Nitekim Ekim ayının ortasına kadar ABD ekonomisinden gelen sinyaller ve açıklanan veriler ilk faiz artışı kararının büyük olasılıkla 2016 yılı başına kalacağını göstermektedir.

Diğer yandan, ABD Merkez Bankası (Fed), Amerikan iş dünyasının nabzını tuttuğu araştırma raporu "Bej Kitap"ın Ekim 2015 sayısında Ağustos ayının ortasından Eylül ayı sonuna kadarki dönemde ABD ekonomisini analiz ederken, ülke genelinde ekonomik aktivitenin, neredeyse tüm bölgelerde artış gösterdiği belirtilmektedir.

Bununla birlikte, raporda "güçlü doların bazı bölgelerde sanayi ve turizmi olumsuz etkilediğine" işaret edilirken, enerji sektöründeki zayıflığın da devam ettiği kaydedilmektedir. Ayrıca, Dallas bölgesindeki bazı enerji şirketlerinde yaşanan işten çıkarmalara karşın istihdam piyasasındaki iyileşmenin ülke genelinde sürdüğu de belirtilmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Avrupa Birliği ekonomisinde, özellikle Yunanistan krizinin şimdilik çözülmesiyle AB yönetimi ve mali idaresinde göreceli bir rahatlık gözlenirken, Avrupa Merkez Bankası (ECB) yetkililerinin son dönemde yaptığı açıklamalar başta Çin ve ABD'deki gelişmeler olmak üzere küresel ekonominin seyri konusunda kaygılı olduklarını göstermektedir. Başta Almanya olmak üzere Çin'e önemli düzeyde ihracat yapan AB'nin önde gelen ülke ekonomilerinin Çin ekonomisindeki yavaşlamadan ve ithalatındaki düşüşten kaygılı oldukları belirtilmektedir.

Bu arada, güncel verilere göre, Euro Bölgesi ekonomisi 2015 yılının 1. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,2 oranında büyürken, yılın 2. çeyrek döneminde büyüme oranı % 1,5 olarak açıklanmıştır.

AB-28 ekonomisi 2015 yılının ilk çeyrek döneminde % 1,7 oranında büyürken, 2015 yılının 2. çeyrek döneminde ise % 1,9 oranında büyüme göstermiştir.

Öte yandan, AB'de işsizlik oranları, 2015 yılının ilk aylarına göre az da olsa düşüş göstermektedir. Euro Bölgesi işsizlik oranı 2015 yılı Temmuz ayında % 10,9 iken, Ağustos ayında % 11'e yükselmiştir. AB genelinde işsizlik oranı ise Temmuz ayında % 9,5 iken, Ağustos ayında da aynı oranda kaydedilmiştir. Diğer yandan, ortalama işsizlik oranlarını son dönemde düşük işsizlik oranları ile Almanya ve İngiltere'nin ciddi oranda aşağı çektikleri ve diğer bir çok üye ülkede işsizlik oranlarının % 10 ve üstü seviyelerde seyrettiği unutulmamalıdır.

Aynı verilere göre 2015 yılı Ağustos ayı itibariyle AB genelinde en yüksek işsizlik oranları % 25,2 ile Yunanistan ve son aylarda işsizlik oranında düşüş kaydedilmesine karşın % 22,2 ile İspanya'da gerçekleşirken, en düşük

işsizlik oranları % 4,5 ile Almanya ve % 5 ile Çek Cumhuriyeti'nde kaydedilmiştir.

AB genelinde 2015 yılı ilk 8 aylık dönemde perakende satışlarda hafif bir kıpırdanma olurken, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı satışlarında ise daha olumlu bir seyir mevcuttur. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 3 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 2,3 oranında artmıştır. AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında % 3,5 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 2,6 oranında artmış bulunmaktadır.

Tekstil, giyim ve ayakkabı perakende satışlarında Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 3,3 artış olurken, aynı dönemde AB genelinde % 3,9 oranında artış kaydedilmiştir.

Diğer yandan, AB ekonomisinin önemli göstergelerinden sanayi üretimi Euro Bölgesi'nde geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 1,7 artarken, aynı dönemde AB genelinde ise % 1,8 oranında artış göstermiştir. Ağustos ayında ise sanayi üretimi Euro Bölgesi'nde % 0,9 artarken, AB genelinde % 1,9 oranında büyümüştür.

I.4. Almanya Ekonomisi

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı ve Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi olan Almanya'da son dönemde başta ihracat rakamları olmak üzere yavaşlama emareleri olmasına rağmen ekonomide nispeten istikrarlı seyir devam etmektedir. Ülke GSYH'sinin 2015 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,1 oranında büyüdüğü açıklanırken, yılın 2. çeyreğinde % 1,6 oranında bir büyüme hesaplanmaktadır.

Almanya'da işsizlik oranı AB ortalamasının epey altında seyretmeye devam etmekte olup, 2015 yılı Temmuz ayında % 4,7 seviyesindeyken, Ağustos ayında % 4,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Eurostat verilerine göre bu dönemlerde AB genelinde en düşük işsizlik oranı Almanya'da kaydedilmiştir.

Ülke genelinde perakende satışlarda olumlu bir seyir olup, geçen yılın aynı dönemine göre Nisan ayında % 3,8 artış kaydedilmiş, Mayıs ayında ise %4,2 artış meydana gelmiştir.

AB'nin sanayi üretiminde lokomotifi olan Almanya'nın sanayi üretiminde Temmuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1 artış kaydedilmiş, Ağustos ayında ise % 2,9 oranında artış olmuştur.

Bu arada kaliteli sanayi üretimi ve ihracatıyla ün yapan ve AB'nin 'sanayi lokomotifi' olarak adlandırılan Almanya sanayisinin imajının Eylül ayından beri devam eden Volkswagen krizinden ciddi düzeyde olumsuz etkileneceği öngörülmektedir. Sözkonusu zararın sanayiden ekonomik büyümeye sirayet

etmesinden endişe edilirken, ülkenin 'kaliteli sanayi üreticisi' imajının da yara aldığı vurgulanmaktadır.

I.5. İngiltere Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'de GSYH, 2015 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,9 artarken, yılın 2. çeyrek döneminde ise % 2,6 oranında büyüdüğü açıklanmıştır.

İngiltere'nin 2015 yılı genelinde % 2,6 – 2,8 aralığında bir oranda büyümesi beklenmektedir. İngiltere ekonomisinin resesyonun yaralarını hızla sardığı görülürken, 2015 yılında Euro Bölgesi'nin en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olması öngörülmektedir.

İngiltere'de işsizlik Nisan ayında % 5,6 seviyesindeyken, Mayıs ayında da aynı seviyede kalmış, Haziran ayında ise % 5,5 seviyesine gerilemiştir.

İngiltere'nin sanayi üretiminde Temmuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0,5 artış kaydedilmiş, Ağustos ayında ise % 2,5 oranında artış olmuştur.

İngiltere genelinde perakende satışlarda son aylarda olumlu veriler alınmakta olup, geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 3,9 oranında artış kaydedilirken, Ağustos ayında ise % 3,3 artış meydana gelmiştir.

I.6. Fransa Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın GSYH'sinin 2015 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,9 oranında büyüdüğü, yılın 2. çeyrek döneminde ise % 1 oranında büyüdüğü açıklanmıştır.

Fransa'da işsizlik oranı Temmuz ayında %10,4 seviyesindeyken, Ağustos ayında ise %10,8'e yükselmiştir.

Fransa genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 4,4 artış kaydedilirken, Ağustos ayında % 3,7 artış meydana gelmiştir.

Fransa'nın sanayi üretiminde Temmuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,6 düşüş kaydedilmiş, Ağustos ayında ise % 1,7 oranında artış olmuştur.

Diğer yandan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Eylül ayında Fransa'nın büyüme görünümündeki zayıflamayı gerekçe göstererek

ülkenin kredi notunun bir basamak düşürülerek "Aa1"den "Aa2"ye indirildiğini açıklamıştır.

I.7. İtalya Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin diğer önemli bir ekonomisi ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'da ekonomi vasatın altında bir performans sergilemeye devam etmekte olup, ülke GSYH'sinin 2014 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,2, 2015 yılının 2. çeyrek döneminde ise % 0,7 büyüdüğü açıklanmıştır.

İtalya ekonomisinin 2015 yılı genelinde % 0,7 - 0,8 oranında büyümesi öngörülmektedir.

İtalya'da işsizlik oranı yüksek seyretmeye devam etmekte olup, Temmuz ayında % 12 olan oran, Ağustos ayında % 11,9 seviyesinde kaydedilmiştir.

İtalya genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Haziran ayında % 1,2 artış kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 2,4 artış meydana gelmiştir.

Diğer yandan, diğer bir çok AB ülkesinde olduğu gibi İtalya'da da deflasyon ve düşüş eğilimindeki fiyatların, tüketicinin alışverişlerini ertelemesine ve satış fiyatlarının daha da düşmesine neden olarak tüketiciye faydalı görünse de genel olarak ekonomiye zarar verdiği belirtilmektedir.

I.8. İspanya Ekonomisi

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve hazır giyim başta olmak üzere ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından İspanya ekonomisi 2015 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,7 büyürken, yılın 2. çeyreğinde ise % 3,1 büyüme kaydedilmiştir.

Ekonomik krizden en çok etkilenen ülkelerin başında gelen İspanya ekonomisinin son aylarda toparlanma emareleri göstermesine karşın ülkenin mali sorunları ve borçlarıyla ilgili endişeler tamamen sona ermiş olmasa da, son dönemdeki olumlu gelişmeler ışığında İspanya'nın 2015 yılı büyüme hedefini % 2'den % 2,5'e yükselttiği belirtilmektedir.

İspanya genelinde perakende satışlarda geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 4,1 artış kaydedilirken, Ağustos ayında ise % 3,2 artış meydana gelmiştir.

Yunanistan ile birlikte AB'nin en yüksek işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan İspanya'da işsizlik oranı son aylarda biraz düşüşle Temmuz ayında % 22,2 iken, Ağustos ayında da % 22,2 olmuştur.

I.9. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.9.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından Rusya'ya Ukrayna krizine bağlı olarak ABD ve AB tarafından uygulanan yaptırımlar nedeniyle ülke ekonomisinde geçen yılın ilk yarısında zaten mevcut olan durgunluk, yılın son döneminde ve yeni yılın ilk yarısında petrol fiyatlarının düşüşüyle krize dönüşmüş bulunmaktadır. Bu durum Türkiye ve AB gibi Rusya'nın diğer ticaret ortaklarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Yaptırımlara ve petrol fiyatlarındaki düşüşe ek olarak Rusya ekonomisinin en önemli sorunları arasında düşük güven ve zayıf yatırım ortamı, azalan iç tüketim ve düşen sanayi üretimi görülmektedir.

2015 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 oranında küçülen Rusya ekonomisi, yılın 2. çeyrek döneminde % 4,6 oranında küçülürken, 3. çeyrek dönemde ise % 4,3 oranında daralma yaşamıştır.

Dünya Bankası'nın Ekim ayının 2. haftasında yayınlanan raporunda, Rusya ekonomisinin dibi gördüğü ve ekonomik büyümenin 2017'den önce gerçekleşmesinin mümkün görünmediği belirtilmektedir. Dünya Bankası'na göre Rusya ekonomisinin 2015 yılı genelinde % 3,8, 2016 yılında ise % 0,6 oranında daralması beklenmektedir. Dünya Bankası ayrıca, önümüzdeki iki yıl boyunca düşük petrol fiyatlarının Rusya bütçesi üzerinde baskı yaratacağına da dikkat çekmektedir.

Daralan ekonomiye paralel olarak son yıllarda sürekli artış gösteren perakende satışlarda da bu dönemde ciddi daralma olup, Haziran ayında % 9,4, Temmuz ve Ağustos aylarında ise ardarda % 9,1 oranındaki düşüşlerin ardından Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10,4 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Yine güncel verilere göre Rusya'da hanehalkı harcanabilir gelirlerinde yılın ilk 7 aylık döneminde % 8 oranında düşüş kaydedilmiştir. Ortalama maaşlarda yüksek enflasyon nedeniyle reel olarak son dönemde ciddi düşüş meydana gelmiş olup, ortalama alım gücünün düşmesi, Rusya ekonomisinin omurgasını oluşturan tüketim ve perakende satışları da olumsuz yönde etkilemektedir.

Öte yandan, geçen yılın sonunda 1\$ = 80 ruble düzeylerine kadar inen rublenin değeri, Nisan-Mayıs döneminde 1\$ = 50-53 ruble aralığına kadar toparlanmasının ardından Temmuz ayını 1\$ = 57 ruble, bir ara 1\$ = 66 ruble seviyesine kadar gerileyen Ağustos ayını ise 1\$ = 61 seviyesinde kapatmıştır. Rublenin değeri Ekim ayı itibarıyla ise 1\$ = 62 ruble seviyesinde seyretmektedir.

Mevcut koşullar altında Rusya ekonomisinin dış şoklara karşı dayanıklılığının giderek azaldığı belirtilirken, 2013 yılı sonunda 450 milyar dolar düzeyinde olan döviz rezervlerinin 2015 yılı ortasında 360-370 milyar dolar civarına gerilediği vurgulanmaktadır. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatımız açısından da önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde petrol fiyatlarındaki düşüş ve yaptırımların devamı halinde 2015 yılının son çeyrek döneminde de ciddi bir toparlanma öngörülmezken, Rusya ekonomisinin önümüzdeki dönemde daha fazla sıkıntıya girmesinin Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatıyla birlikte diğer sektör ihracatlarını da olumsuz yönde etkilemeye devam edeceği görülmektedir. Bu gelişmeler ışığında Türkiye'nin Rusya'ya kayıtlı hazırgiyim ve konfeksiyon ürünleri ihracatı Ocak-Eylül döneminde dolar bazında % 43 oranında değer kaybetmiştir.

Diğer BDT Ülkelerindeki Gelişmeler

BDT ülkeleri arasında birçok ihracat sektörü açısından potansiyel vaadeden pazarlar arasında yeralan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı bir hammadde ekonomisi olup, petrol fiyatlarındaki düşüş ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Kazak ekonomisindeki yavaşlamada düşen petrol fiyatlarının yanısıra en büyük ticaret ve yatırım ortağı Rusya'nın yaşadığı ekonomik sıkıntıların da etkili olduğu kaydedilmektedir.

Bu arada, petrol fiyatlarındaki sert düşüş nedeniyle baskı altında olan pazarlarımızdan Kazakistan'da para birimi tenge'de % 25 oranında devalüasyona gidilirken, böylelikle 2014 yılının Şubat ayındaki devalüasyonun ardından 1,5 yıl içinde Kazakistan yönetimi son dönemde düşen petrol fiyatları ve en büyük partner Rusya'daki krizin etkisiyle tekrar baskı altına girmesiyle tekrar tenge'nin değerini düşürmek zorunda kalmıştır. Söz konusu devalüasyonun Kazak halkının alım gücünü ciddi oranda düşürmesinden endişe edilirken, dolar ve euro karşısında ciddi oranda değer yitiren tenge nedeniyle Türk firmalarının Kazakistan'a ihracatta fiyat tutturma noktasında sıkıntı yaşayabilecekleri de belirtilmektedir.

Diğer yandan, Kazakistan ile Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) arasında 19 yıldır süren müzakereler üyelikle sonuçlanmıştır. Uzmanlar, Kazakistan'ın DTÖ üyeliğinin stratejik konumu itibarıyla Avrupa ile Asya ülkeleri arasında ticarî ilişkilerin güçlenmesi için büyük avantaj olacağını belirterek, bu sayede Kazakistan ekonomisinin ciddi sıçrama yapacağını ve ülkenin ticaret ortaklarının da yeni imkanlar ve perspektifler kazanacağını kaydetmektedir.

BDT ülkelerinden Ukrayna'da ülkenin doğusunda devam eden iç savaş ve Rusya ile kötüleşen ilişkilerin ülke ekonomisini de vurduğu, 2014 yılında en az % 10 oranında küçülen ekonominin 2015 yılında ise en az % 15 küçülmesinin öngörüldüğü belirtilmektedir. Halkın alım gücünü eriten yüksek enflasyonun 2015 yılının ilk yarısında da yükselişte olduğu bildirilirken, yıllık fiyat artışı ortalamasının % 46 - 48 aralığında kalması öngörülmektedir.

Diğer yandan, Ukrayna Hükümeti Ağustos ayının sonunda Batılı alacaklı ülkelerle yaptığı kısmi borç sildirme görüşmelerini tamamlayarak 4 milyar dolara yakın dış borcunu sildirmeyi başarmış bulunmaktadır.

Rusya, Ermenistan ve Kazakistan'la birlikte Avrasya Gümrük Birliği'nde yer alan Belarus (Beyaz Rusya) ekonomisi de en büyük ticaret ortağı ve büyük ölçüde bağımlı olduğu Rusya'daki ekonomik krizden etkilenmektedir. Bu çerçevede, Rusya ve Ukrayna'da olduğu gibi Belarus'ta da enflasyon ve devalüasyon nedeniyle halkın alım gücünün azaldığı ifade edilmektedir. Belarus ekonomisinin bu yıl en az % 4 oranında daralması beklenirken, ülkenin döviz rezervlerinin son kriz nedeniyle 1 yıl içinde 3,9 milyardan 1,7 milyar dolara gerilediği de belirtilmektedir.

Bu arada Rusya, Belarus ve Kazakistan'ın kurduğu Avrasya Ekonomik Birliği'ne (AEB) Ermenistan'ın ardından Mayıs ayında Kırgızistan'ın da üye olması, Rusya'nın kriz içinde olmasına rağmen bölgesinde ekonomik etkinliğini artırmakta olduğuna işaret etmektedir.

I.9.2. Ortadoğu Ekonomileri

4 yılı aşkın bir süredir Suriye'de devam eden iç savaşa ek olarak Irak'ta da iç karışıklıkların devam etmesiyle birlikte Ortadoğu'da kriz odaklı gündem 2015 yılının ilk 9 aylık döneminde de devam etmektedir. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden ve Türkiye'nin yükselen ihracat pazarı Irak'ta iç çatışmalar ve istikrarsızlığa rağmen, bu pazara olan sektörel ihracatımız artmaya devam etmektedir. 2015 yılının ilk 9 aylık döneminde Irak'a yapılan hazır giyim ihracatımız geçen yıla göre % 15 artışla 535 milyon dolara yükselmiş olup, Irak halen hazır giyim ihracatında 6. büyük pazar konumundadır.

Diğer yandan, iç savaş yaşanan Suriye'de ekonomik altyapı büyük ölçüde çökmesine ve ekonominin büyük ölçüde İran ve Rusya'dan yardımlarla ayakta durmaya çalışmasına paralel, ekonominin 2011 yılından beri % 60 oranında küçüldüğü ve iç savaşın zararının 200 milyar doları aştığı belirtilmektedir. Bu arada Suriye'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde % 48 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Ortadoğu'nun önde gelen ülkelerinden olan İran ekonomisinin 2014 yılı genelinde yaptırımların da hafiflemesiyle birlikte %1-%1,3 oranında büyüdüğü öngörüldürken, Türkiye-İran Tercihli Ticaret Anlaşması'nın 2015 yılında hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı da dahil olmak üzere ikili ticareti artırması beklenmektedir. İran ile Türkiye arasında 29 Ocak 2014 imzalanan tercihli ticaret anlaşması 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Sözkonusu anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle Türkiye menşeli belli hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri ithalatında ise halen %100 olan mevcut gümrük vergisi üzerinden %40 indirim sağlanmıştır. İndirimli gümrük vergisi uygulanacak olan Türk menşeli hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri arasında t-shirt, kazak, çorap, iç çamaşırı, bayan elbise ve etek, gömlek ve bluz gibi ürünler bulunmaktadır.

Diğer yandan, Batılı ülkeler ile İran arasında sürdürülen nükleer müzakerelerde varılan anlaşmaya göre İran üzerindeki petrol ambargosunun kalkmasının orta ve uzun vadede petrol arzını artıracığı ifade edilirken, İran'a yönelik ambargoların kalkmasının bölge ve Türkiye ekonomisi için olumlu olacağı dile getirilmektedir. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemlerde Türkiye'nin İran'a yönelik ihracatının önemli ölçüde artması, hazır giyim ve tekstil ihracatında da artış kaydedilmesi beklenmektedir. Bu arada İran'a hazır giyim ve konfeksiyon ihracatımızda 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde % 95 oranında artış kaydedilmiştir.

Öte yandan, dünyanın en önemli petrol ihracatçısı, Ortadoğu'nun en zengin ekonomisi ve ülke ekonomisinin % 90 oranında petrole dayandığı Suudi Arabistan'da ise petrol fiyatlarındaki düşüşün olumsuz etkisine rağmen ülke yönetimi petrol üretimini kısmamakta kararlı olduğunu tekrarlarırken, petrol üretiminin rekor seviyeye ulaştığı kaydedilmektedir. Düşük fiyatlara rağmen Suudi Arabistan'ın üretimini kısmayarak pazar payını yüksek tutmaya çalıştığı belirtilmektedir.

Diğer yandan, geçmişte lüks kamu harcamaları ve gevşek maliye disipliniyle tanınan Suudi Arabistan Hükümetinin petrol fiyatlarındaki düşüş sonrası bütçe gelirlerinin de hızla azalması sonucunda kemerleri sıkıya karar verdiği ve başta lüks harcamalar olmak üzere kamu harcamalarını azaltma yoluna gittiği haber verilmektedir.

I.10. Türkiye Ekonomisi

TÜİK verilerine göre, 2015 yılının 2. çeyrek döneminde Türkiye ekonomisi bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3,8 ile beklentilerin üzerinde bir büyüme kaydetmiştir. Ayrıca, daha önce % 2,3 olarak açıklanan ilk çeyrek büyüme oranı % 2,5 olarak revize edilmiştir. Böylelikle 2015 yılının ilk yarısında ekonominin büyüme oranı 2014 yılının aynı dönemine göre % 3,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Büyüme verilerine bakıldığında, 2014 yılının genelinde zayıf bir görünüm sergileyen iç talep koşullarının 2015 yılının ilk yarısında iyileşme kaydettiği görülmektedir. Bu dönemde özel yatırım harcamaları büyümeye en çok katkı yapan kalem olurken, kamu yatırımları da sınırlı ölçüde büyümeye katkı yapmıştır. Özel tüketim harcamaları da ikinci çeyrek dönemde büyümeye ciddi katkı sağlarken, kamu tüketim harcamalarının katkısı daha düşük seviyede gerçekleşmiştir. Diğer yandan, ihracattaki düşüş nedeniyle net

ihracatın yılın ilk çeyreğinde olduğu gibi 2. çeyrek dönemde de büyümeye eksi katkı yaptığı görülmektedir.

Başta Irak ve Suriye'de devam eden iç savaşın yanısıra Ukrayna merkezli siyasi krizin de dahil olduğu jeopolitik risklerin arttığı uluslararası konjonktür, Türkiye ekonomisini olumsuz yönde etkilemeye devam ederken, AB ekonomisinde Yunanistan krizi şimdilik çözülmüş görünse de, Türkiye'nin bu pazara olan ihracatı, bu krizin yanısıra pazardaki durgunluk ve rakip ülkelerin pazar paylarını artırmalarıyla birlikte olumsuz yönde etkilenmektedir.

Öte yandan, Dünya Bankası tarafından yayımlanan Ekim ayı Türkiye Ekonomik Notunda, Türkiye'nin 2015 yılı büyüme tahmini %3,2'ye yükseltilirken, 2016 yılında ise büyümenin %3,5'e yükseleceği öngörülmektedir. Raporda ayrıca, yukarı yönlü revizyona rağmen tüketici güvenindeki zayıf görünüm ve TL'deki değer kaybının yurt içi tüketimi; siyasi belirsizliklerin ve iç güvenliğe yönelik kaygıların ise yatırım ortamını olumsuz yönde etkilediğine dikkat çekilmektedir.

Dış ticaret verileriyle ilgili olarak, 2014 yılında ekonominin lokomotifini olan ihracat, 2015 yılı Ocak-Eylül döneminde TİM ihracat kayıt verilerine göre geçen yılın aynı dönemine göre % 10 düşüşle 106,3 milyar dolara gerilemiştir.

TÜİK verilerine göre ise Türkiye'nin genel ihracatı 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 8,7 azalırken, aynı dönemde ithalat ise %11,5 düşüş göstermiştir. Bu sonuçlara göre Türkiye'nin dış ticaret açığı Ocak-Ağustos döneminde % 16,9 oranında azalarak 45,2 milyar dolara gerilemiştir. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 67,9 olarak kaydedilmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün ihracatı açısından ise 2015 yılı Ocak-Eylül döneminde bölgemizde devam eden siyasi ve askeri çatışmaların neden olduğu istikrarsızlık, Rusya ekonomisindeki olumsuz gelişmeler ile AB ekonomisindeki sıkıntılar ihracat rakamlarına yansımaya devam ederken, euro / dolar paritesindeki düşüşün Türkiye ihracatına olumsuz etkisi bu dönemde daha da belirgin hale gelmiştir.

Diğer yandan, son 1 yılda ciddi kayba uğrayarak 1,36 seviyelerinden 1,12'ye kadar gerileyen euro / dolar paritesinde euro lehine bir artış olursa sektör ihracatı açısından iyi bir teşvik unsuru olacaktır. Bu noktada ihracatçı firmalarımız için asıl önemli olan döviz kurlarında istikrar ve öngörülebilirliktir.

Euro/dolar paritesinin geçen yılın bu dönemlerinde 1,36 – 1,37 seviyelerindeyken yıl başında 1,21'e, Eylül ayı sonunda ise 1,12'ye gerilemesi, ihracatı euro ağırlıklı olan hazırgiyim ihracatını olumsuz yönde etkilemekte ve parite etkisi nedeniyle ihracat dolar bazında reel

seviyesinden daha düşük bir düzeyde hesaplanmaktadır. 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre miktar olarak bir kayıp olmamasına karşın paritedeki değişim nedeniyle % 12,3 düşüşle 14,4 milyar dolardan 12,6 milyar dolara gerilemiştir.

Döviz kurlarının seyriyle ilgili olarak Ağustos ayı başında dolar/ değeri 2,77, euro/ değeri ise 3,04 seviyesindeyken, Eylül ayı sonunda dolar/ değeri 3,01'e çıkmış, euro/ değeri ise 3,39 seviyesine yükselmiştir. Ağustos ayı başında 1,10 olan euro / dolar paritesi ise Eylül ayı sonunda 1,12'ye çıkmıştır. Geçen yılın Eylül ayında ortalama euro / dolar paritesinin 1,35 düzeyinde olduğu düşünülürken sektörün parite nedeniyle son 1 yılda uğradığı zararın düzeyi anlaşılmaktadır. Diğer yandan, Ekim ayının 2. haftasında dolar değeri tekrar 2,90 seviyesine, euro değeri ise 3,29 seviyesine gerileyerek, döviz kurunda kısa zamanda gerçekleşen bu gibi iniş-çıkış ve günlük dalgalanmalar öngörülebilirliği zorlaştırarak ihracat sektörü ve genel ekonominin istikrarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Rakamlarla ifade etmek gerekirse hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre dolar bazında % 12,3 düşüş gösterirken, paritedeki değişimden arındırılmış reel düşüş oranı ise %1,1 oranında hesaplanmaktadır. Diğer bir deyişle Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı performansı paritedeki değişim nedeniyle olduğundan daha olumsuz bir tablo çizmektedir.

TÜİK tarafından aylık bazda açıklanan sanayi üretim endeksine göre imalat sanayii endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre 2015 yılı Haziran ayında % 6,2 oranında artarken, Temmuz ayında % 0,2, Ağustos ayında ise % 8,7 oranında artmıştır.

Merkez Bankası tarafından açıklanan kapasite kullanım verilerine göre ise imalat sanayii kapasite kullanım oranı 2015 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre % 1 oranında artarak % 75,9 olarak gerçekleşmiş, Ağustos ayında % 0,1 artışla % 74,8 olmuş, Eylül ayında ise geçen yıla göre % 1,5 artışla % 75,9 oranına yükselmiştir.

Öte yandan, TÜİK tarafından açıklanan verilere göre 2014 yılının Şubat ayında % 11,2 seviyesinde açıklanarak zirveye yükselen işsizlik oranı, Haziran ayında % 9,6 olarak kaydedilirken, Temmuz ayında ise % 9,8 seviyesinde hesaplanmaktadır. Bu arada, genç nüfustaki işsizlik oranı Temmuz ayında % 18,3 oranında kaydedilerek yüksek seviyesini korumaktadır.

Diğer taraftan, Merkez Bankası Eylül ayında gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini değiştirmeyerek % 7,50 düzeyinde bırakmıştır. Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiği belirtilirken, dış ticaret hadlerindeki

olumlu gelişmeler ile tüketici kredilerinin ılımlı seyrinin cari dengedeki iyileşmeyi desteklediği kaydedilmektedir. Yılın ilk yarısında dış talep zayıf seyrini korurken, iç talebin büyümeye ılımlı düzeyde katkı verdiği belirtilmektedir. Önümüzdeki dönemde ise Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın da katkısıyla büyüme kompozisyonunun kademeli olarak net ihracat lehine değişmesinin beklendiği vurgulanmaktadır.

Son olarak, 2014 yılında net ihracat kaynaklı bir büyüme performansı kaydeden Türkiye ekonomisinin, 2015 yılının ilk yarısında iç tüketim kaynaklı bir büyüme sergilediği görülmektedir. Yılın son çeyrek döneminde ise dünya ekonomisindeki olumsuz gelişmelere ilaveten genel seçimlerin ardından ülke içinde siyasi belirsizliğin devam etmesi ve iç güvenlik sorunlarının artışı ekonomi üzerindeki riskleri artırmaktadır. Sözkonusu gelişmelerin iç ve dış talebi önümüzdeki dönemde olumsuz yönde etkilemesi beklenmektedir. Rusya ve AB gibi önemli ihraç pazarlarımızdaki sorunların devam etmesi nedeniyle dış talebin önümüzdeki dönemde büyümeye geçmiş yıldakine benzer şekilde olumlu katkıda bulunmayacağı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, ekonominin 2015 yılında en fazla %3 gibi bir oranla büyüyeceği, genel ihracatın ise en fazla 143 milyar dolar seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %12,3 Azaldı

2015 yılının ilk dokuz ayına ilişkin olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan istatistiklere göre, 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 12,6 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2014 Ocak- Eylül dönemine göre ihracatta, dolar bazında %12,3 oranında azalma olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2015 Ocak- Eylül döneminde ihracatı %9,1 oranında azalan otomotiv endüstrisinin ardından, en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

Türkiye'nin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünün yönlendiği AB ülkelerinde ekonomik açıdan Yunanistan krizi şimdilik çözülmüş gibi görülse de, Türkiye'nin bu pazara olan ihracatı bu krizin yanı sıra pazardaki durgunluk ve rakip ülkelerin pazar paylarını arttırmaları dolayısıyla olumsuz etkilemektedir. İlk dokuz ayda AB ülkelerine hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %16 azalmıştır. Diğer yandan Irak ve Suriye'de devam eden iç savaşın yanı sıra Ukrayna merkezli siyasi krizin de dahil olduğu jeopolitik risklerin arttırdığı uluslar arası konjonktür Türkiye ekonomisini olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Yurtiçinde ise euro/dolar paritesindeki düşüşün Türkiye ihracatına olumsuz etkisi daha da belirgin hale gelirken üretim maliyetlerinde devam eden yükseklik, Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracat performansına etki eden önemli faktörlerden olmuştur.

2015 Ocak- Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2014 Ocak- Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
Birim: 1000 \$	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	2014 / 15 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	118.038.444	106.287.513	- 10,0
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	12.588.510	- 12,3
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,2	11,8	
Sanayi İhracatı	93.205.111	80.835.452	- 13,3
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	15,4	15,6	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2015 Ocak- Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı %10 oranında azalarak 106,3 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %13,3 oranında düşüşle

93,2 milyar dolardan 80,8 milyar dolara gerilemiştir. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki düşüş (%12,3) genel ihracattaki %10'luk düşüşün üzerinde, sanayi ihracatındaki %13,3'lük düşüşün oransal olarak altındadır.

2015 Ocak- Eylül döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %12,2 'den %11,8'e gerilerken, sanayi ihracatındaki payı %0,2 artarak %15,6 düzeyine ulaşmıştır.

Diğer taraftan, 2015 ilk dokuz ayına ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü toplam 18,5 milyar dolar (12,6 milyar dolar + 5,9 milyar dolar = 18,5 milyar dolar) ile en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olurken, otomotiv sektörü 15,4 milyar dolar ile en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör olmuştur. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 11,6 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

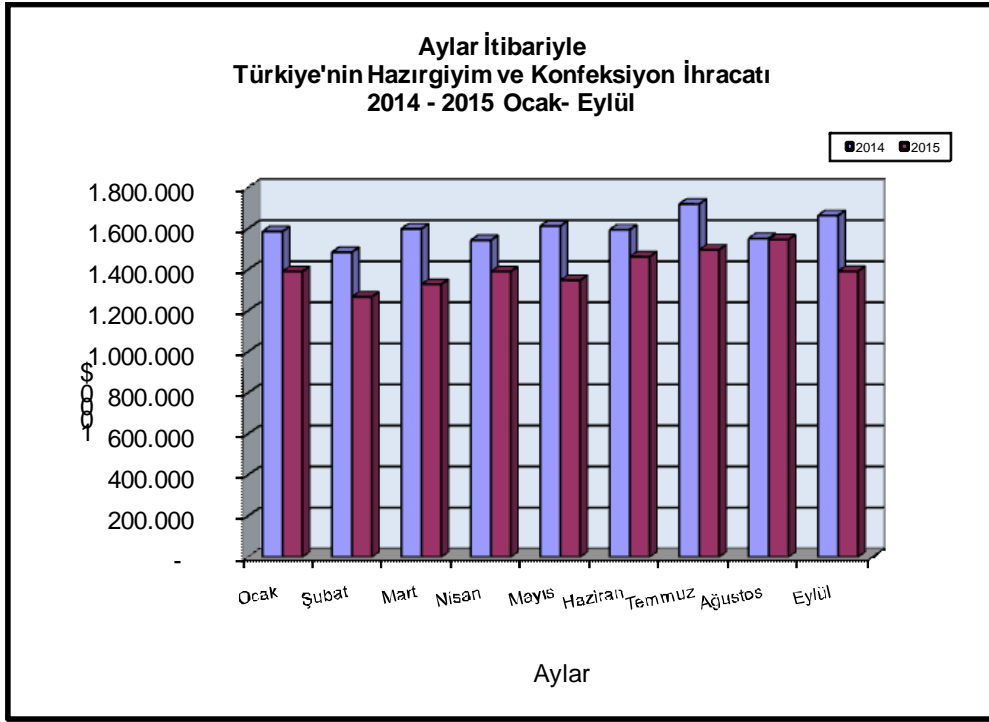
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında 2014 yılının Kasım ayında başlayan düşüş, 2015 yılının ilk dokuz ayında da devam etmiştir. Yılın ilk ayında %12,3 oranında azalan ihracatta, Şubat ayında %14,6 oranında, Mart ayında %16,9 oranında, Nisan ayında %9,9 oranında, Mayıs ayında %16,4 oranında ve Haziran ayında %8,2 oranında, Temmuz ayında %13 oranında, Ağustos ayında %0,4 oranında, Eylül ayında %16,4 oranında düşüş olmuştur.

Sadece Eylül ayında sektörel ihracat 1,392 milyar dolar olmuş, bu rakam 2014 yılı için 1,562 milyar dolar olarak hesaplanan aylık ortalama ihracat değerinin ve 2015'ün ilk dokuz ayı için 1,403 milyar dolar olarak hesaplanan aylık ortalama ihracat değerinin altında kalmıştır.

Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı			
2014- 2015 Ocak - Eylül			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
Aylar	2014	2015	2014 / 15 % Değişim
Ocak	1.586.677	1.391.624	- 12,3
Şubat	1.485.368	1.267.909	- 14,6
Mart	1.599.278	1.328.893	- 16,9
Nisan	1.543.768	1.391.142	- 9,9
Mayıs	1.612.655	1.348.222	- 16,4
Haziran	1.595.127	1.463.536	- 8,2
Temmuz	1.720.102	1.497.048	- 13,0
Ağustos	1.552.560	1.547.076	- 0,4
Eylül	1.664.539	1.392.239	- 16,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2015 Ocak- Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 12,6 milyar dolarlık ihracatın %73,2'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %3,9'luk payı ile ve İstanbul Maden Metaller İhracatçı Birlikleri'nden yapılan ihracatın %1,3'lük payı dikkate alındığında, %78,4'lük pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

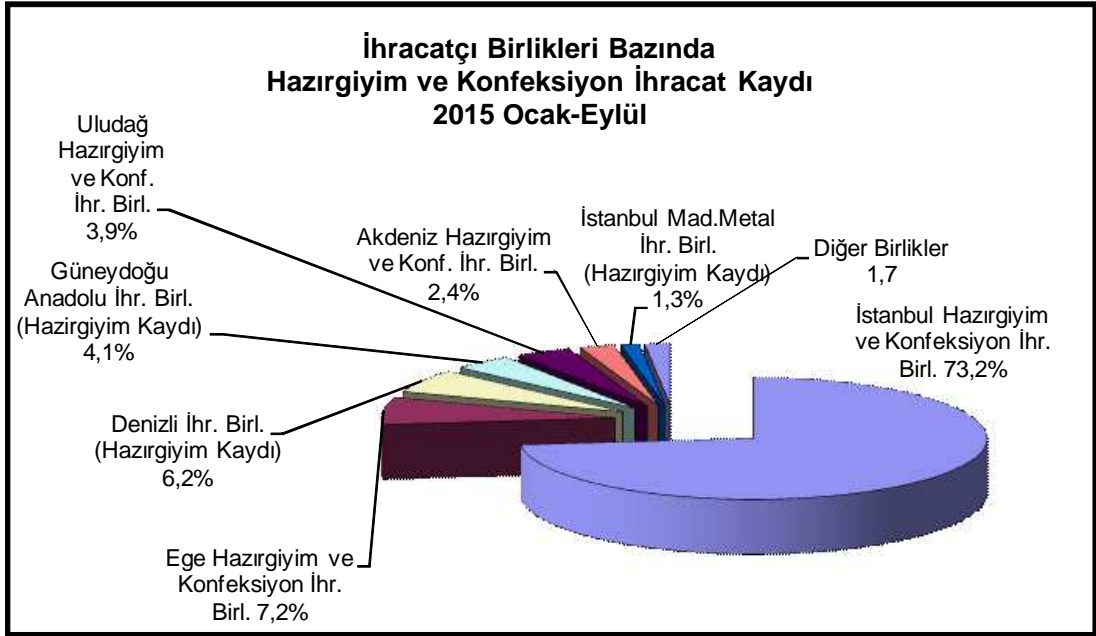
Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %7,2 pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,2 payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,4 düzeyindedir.

Akdeniz Bölgesi'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,4, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %4,1 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1'dir.

2015 Ocak- Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

İhracatçı Birlikleri Bazında							
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı							
	Eylül			1 Ocak - 30 Eylül			PAY %
	2014	2015	DEĞİŞİM (%)	2014	2015	DEĞİŞİM (%)	
İstanbul Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhr. Birl.	1.218.190	990.057	-18,7	10.648.793	9.221.029	-13,4	73,2
Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhr. Birl.	119.898	98.026	-18,2	1.080.066	902.440	-16,4	7,2
Denizli İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	105.399	86.051	-18,4	934.586	775.135	-17,1	6,2
Güneydoğu Anadolu İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	65.705	69.526	5,8	433.754	511.103	17,8	4,1
Uludağ Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhr. Birl.	62.158	48.648	-21,7	577.994	489.650	-15,3	3,9
Akdeniz Hazırgiyim ve Konf. İhr. Birl.	49.092	53.026	8,0	327.043	304.351	-6,9	2,4
İstanbul Maden ve Metaller İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	13.670	17.563	28,5	108.641	158.534	45,9	1,3
Doğu Anadolu İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	16.489	15.399	-6,6	115.319	131.851	14,3	1,0
Orta Anadolu İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	6.085	8.155	34,0	59.102	45.206	-23,5	0,4
Batı Akdeniz İhr. Birl. (Hazırgiyim Kaydı)	3.123	2.264	-27,5	26.396	16.771	-36,5	0,1
Diğer Birlikler	4.731	3.525	-25,5	48.257	32.439	-32,8	0,3
Toplam	1.664.539	1.392.239	-16,4	14.359.950	12.588.510	-12,3	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

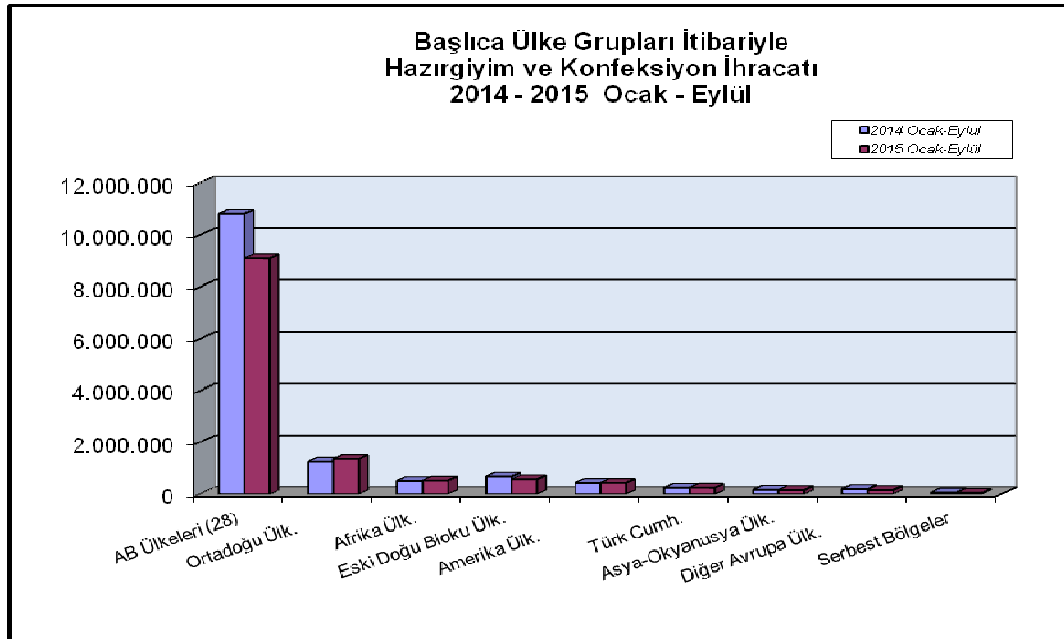
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2015 Ocak- Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

	2014	Toplam	2015	Toplam	Değişim %
	Ocak - Eylül 1000 \$	Konf'da Pay %	Ocak - Eylül 1000 \$	Konf'da Pay %	
AB Ülkeleri (28) Toplamı	10.819.831	75,3	9.092.605	72,2	-16,0
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.257.338	8,8	1.365.164	10,8	8,6
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	506.973	3,5	521.347	4,1	2,8
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan vb)	681.682	4,7	572.042	4,5	-16,1
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	430.323	3,0	431.454	3,4	0,3
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	241.991	1,7	246.121	2,0	1,7
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	163.245	1,1	155.762	1,2	-4,6
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	196.691	1,4	153.626	1,2	-21,9
Serbest Bölgeler Toplamı	61.766	0,4	50.322	0,4	-18,5
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2015'in ilk dokuz ayı geride kalırken Almanya, İngiltere ve İspanya Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında en büyük pazarlar olarak yerlerini korumuşlardır.

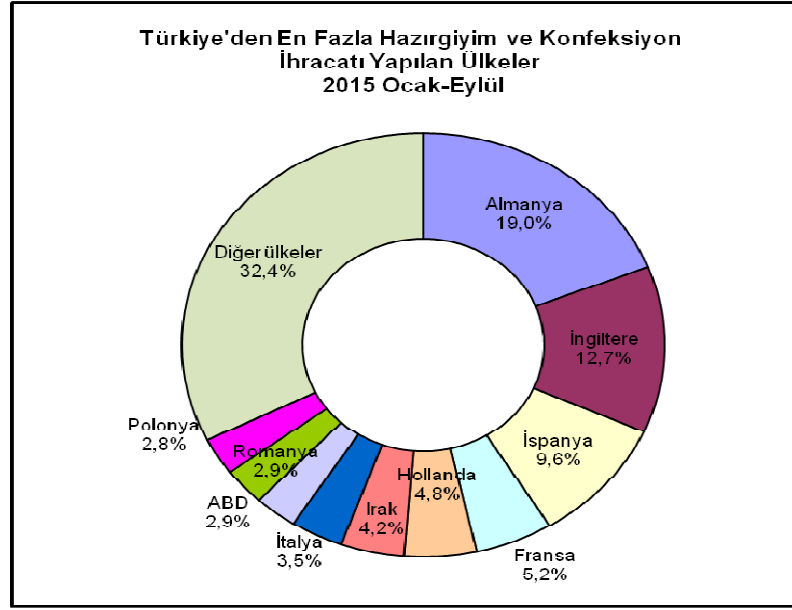
Yılın ilk dokuz ayında Almanya'ya %21,8 oranında düşüşle 2,4 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İngiltere'ye %14 düşüşle 1,6 milyar dolarlık ve İspanya'ya %4,6'lık düşüşle 1,2 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 653,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa ve beşinci sırada 608,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda takip etmektedir. Sırasıyla Irak, İtalya, ABD, Romanya, ve Polonya, Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2015 yılının Ocak- Eylül döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 8,5 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 12,6 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %68 olarak hesaplanmaktadır.

2015'in ilk dokuz ayı içinde en fazla ihracat yapılan on ülkenin dördüne hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2014 yılının Ocak- Eylül dönemine kıyasla %2,2 ile %14,6 arasında değişen oranlarda artmış, sekiz ülkeye ihracat ise %4,6 ile %25,9 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %14,6 ile Irak'a ihracatta olurken, %5,7'lik artışla Romanya, ihracat artışı kaydeden ikinci sıradaki ülke olmuştur.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
Birim: 1000 \$					
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015		2014 / 15 Değişim %	
		Toplam Konf. da Pay %	Toplam Konf. da Pay %		
Almanya	3.059.528	21,3	2.391.734	19,0	-21,8
İngiltere	1.859.248	12,9	1.598.936	12,7	-14,0
İspanya	1.260.413	8,8	1.202.435	9,6	-4,6
Fransa	881.993	6,1	653.178	5,2	-25,9
Hollanda	743.005	5,2	608.895	4,8	-18,0
Irak	466.715	3,3	534.897	4,2	14,6
İtalya	538.429	3,7	442.356	3,5	-17,8
ABD	354.120	2,5	362.055	2,9	2,2
Romanya	339.524	2,4	359.034	2,9	5,7
Polonya	344.976	2,4	357.677	2,8	3,7
İlk 10 Ülke Toplamı	9.847.950	68,6	8.511.196	67,6	-13,6
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100,0	12.588.510	100,0	-12,3
İlk 10 Ülkenin Payı %	69		68		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Öte yandan, 2015'in ilk dokuz ayında en fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke %25,9 düşüşle 653,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa olmuştur. Almanya ve Hollanda, %21,8 ve %18 ile yüksek oranlı ihracat düşüşlerinin görüldüğü diğer ülkelerdir.

2015 Ocak- Eylül döneminde ilk 10 ülke sıralamasında ilk yedi ülke yerlerini korurken, 8., 9. ve 10. Sırada Romanya ve ABD kendi aralarında sıra değiştirmişlerdir.

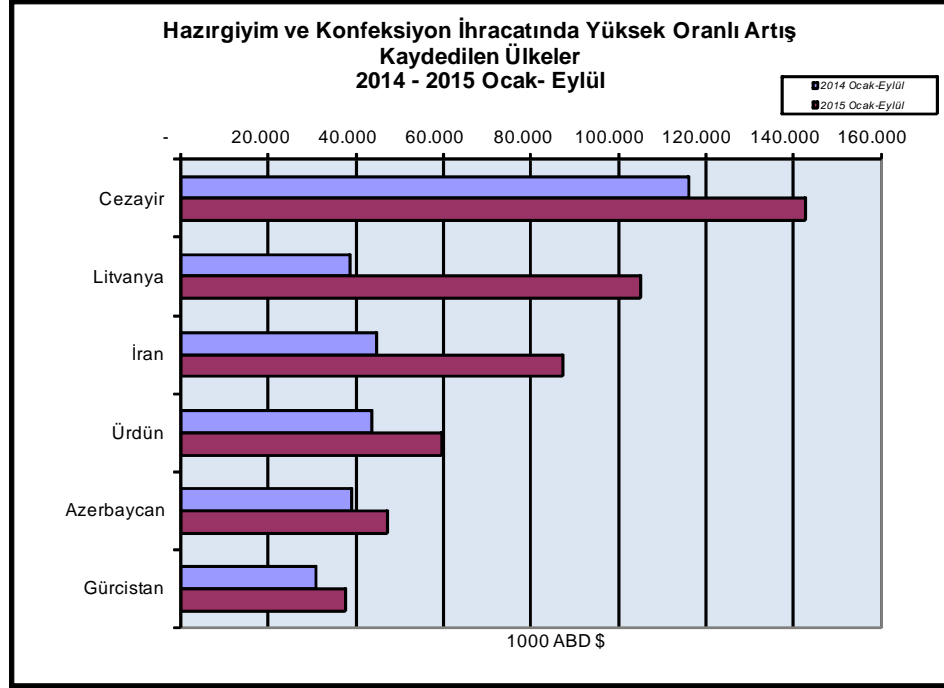
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2015 yılının Eylül ayı sonunda 2014 yılının eş dönemine kıyasla yüksek oranlı ihracat artışı olan ülkelerin başında, Kuzey Afrika ülkesi Cezayir gelmektedir. Cezayir'e hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %23 artışla 116,1 milyon dolardan 142,9 milyon dolara yükselmiştir. AB ülkesi Litvanya, %172'lik artış ve 105 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci sırada yer alırken, komşumuz İran %95'lik artış ve 87,4 milyon dolar ihracat değeri ile üçüncü sırada gelmektedir.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatında Yüksek Oranlı Artış Kaydedilen Ülkeler 2014-2015 Ocak - Eylül						
Birim: 1000 \$						
Ülkeler	1 - 30 Eylül			1 Ocak - 30 Eylül		
	2014	2015	2014/15 Değişim %	2014	2015	2014/15 Değişim %
Cezayir	17.135	15.629	- 9	116.148	142.910	23
Litvanya	22.484	1.203	- 95	38.586	105.090	172
İran	10.357	12.893	24	44.876	87.375	95
Ürdün	7.476	9.182	23	43.733	59.832	37
Azerbaycan	6.251	6.615	6	39.181	47.389	21
Gürcistan	4.729	4.206	- 11	30.920	37.598	22

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer yandan, Ortadoğu ülkesi Ürdün'e yapılan ihracatta %37'lik, komşumuz Azerbaycan'a yapılan ihracatta %21'lik ve Eski Doğu Bloku ülkesi olan Gürcistan'a yapılan ihracatta %22'lik artışlar, dikkat çekicidir.

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş Sürüyor: %16

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 9,1 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %72,2 olmuştur. Bu pay 2014 eş dönemindeki paydan (%75,3) 3,1 puan düşüktür. 2015 Ocak-Eylül döneminde %17,9 oranında azalan AB ülkelerine ihracat, 2015 Ocak-Eylül döneminde %16 ile azalmayı sürdürmüştür. AB ülkelerine ihracattaki daralmanın, %12,3'lük sektörel ihracat düşüşünden daha yüksek oranlı olması dikkat çekicidir.

28 AB ülkesinden 21'ine hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %52'ye varan oranlarda azalırken, 7 ülkeye ihracat %3,7 ile %172,4 arasında değişen oranlarda artmıştır. 2015 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %172,4 artışla 105,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Litvanya'dır. %24,9 artış ve 9,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Portekiz, %19,7 artışla 27,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Letonya ve %11,4 artışla 164,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovak Cumhuriyeti, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının arttığı diğer üç AB ülkesidir.

AB Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2014 - 2015 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Almanya	3.059.528	21,3	2.391.734	19,0	-21,8
İngiltere	1.859.248	12,9	1.598.936	12,7	-14,0
İspanya	1.260.413	8,8	1.202.435	9,6	-4,6
Fransa	881.993	6,1	653.178	5,2	-25,9
Hollanda	743.005	5,2	608.895	4,8	-18,05
İtalya	538.429	3,7	442.356	3,5	-17,8
Romanya	339.524	2,4	359.034	2,9	5,7
Polonya	344.976	2,4	357.677	2,8	3,7
Danimarka	396.056	2,8	297.596	2,4	-24,9
Belçika	319.154	2,2	236.749	1,9	-25,8
İsveç	229.702	1,6	168.431	1,3	-26,7
Slovak Cumhuriyeti	147.356	1,0	164.091	1,3	11,4
Litvanya	38.586	0,3	105.090	0,8	172,4
Avusturya	102.738	0,7	87.289	0,7	-15,04
Yunanistan	92.603	0,6	71.461	0,6	-22,8
Çek Cumhuriyeti	79.392	0,6	64.017	0,5	-19,4
Bulgaristan	61.910	0,4	55.821	0,4	-9,8
Estonya	89.169	0,6	52.659	0,4	-40,9
Finlandiya	74.472	0,5	40.824	0,3	-45,2
İrlanda	46.989	0,3	30.611	0,2	-34,9
Macaristan	27.335	0,2	29.340	0,2	7,3
Letonya	22.951	0,2	27.474	0,2	19,7
Hırvatistan	27.108	0,2	22.011	0,2	-18,8
Slovenya	24.026	0,2	11.497	0,1	-52,1
Portekiz	7.656	0,1	9.566	0,1	24,9
Malta	3.115	0,0	2.899	0,0	-7,0
Lüksemburg	2.394	0,0	937	0,0	-60,8
Diğer ülkeler	7	-	0	0,0	-
AB (28) Toplamı	10.819.831	75	9.092.605	72	-16
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %60,8 düşüşle 937 bin dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur. 2015'in ilk dokuz ayında Slovenya %52,1'lik ve Finlandiya %45,2 'lik ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, yıllardır olduğu gibi 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde de en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2015 Ocak- Eylül döneminde %21,8 düşüşle 2,4 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 202 ülkeye yapılan 12,6 milyar dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %19 'u, diğer bir ifade ile hemen

hemen beşte biri Almanya'ya yapılmaktadır. İngiltere %14 düşüş ve 1,6 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İspanya %4,6 düşüş ve 1,2 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Fransa, Hollanda, İtalya, Romanya, Polonya, Danimarka, Belçika ve İsveç diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Ortadoğu Ülkeleri'ne İhracatta %8,6 Artış oldu

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Ortadoğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2015 Ocak- Eylül döneminde 2014'ün eş dönemine kıyasla %8,6 oranında artarak 1,3 milyar dolardan 1,4 milyar dolara yükselmiştir. Bu artışla ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %8,8'den %10,8'ye çıkmıştır.

2015'in ilk yarısında Türkiye'den Ortadoğu ülkelerine hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %9,9 oranında arttığı düşünüldüğünde, bu ülke grubuna ihracat artışının 2015'in Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında yavaşladığı ifade edilebilir.

Ortadoğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, Suudi Arabistan, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 6. ülkedir. 2015 Ocak-Eylül döneminde Irak'a ihracat %14,6 oranında artarak 466,7 milyon dolardan 534,9 milyon dolara yükselirken, Suudi Arabistan'a ihracat %4 oranında azalarak 238,5 milyon dolardan 228,9 milyon dolara düşmüştür.

Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke İsrail'e ihracatta %9,4'lük bir artış görülmektedir. İsrail'e 196,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Dördüncü büyük Ortadoğu pazarı Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracat 2015 yılının Ocak-Eylül döneminde %1,7 oranında artışla 115,9 milyon dolara yükselmiştir. Bu değişimlerle, Irak'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,2'ye, İsrail'in payı %1,6'ye, Suudi Arabistan'ın payı %1,8'e ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin payı %0,9'a ulaşmıştır.

Ortadoğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %94,7 ile İran için söz konusu olmuş, bu ülkeye ihracat 44,9 milyon dolardan 87,4 milyon dolara yükselmiştir. Katar, 18,1 milyon dolar ihracat değeri ve %43 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır. Ürdün %36,8 artış 59,8 milyon dolar ihracatla en yüksek ihracat artışı yaşanan bir diğer ülke olmuştur. Bu grupta 2014 yılını %121,3 ihracat artışı ile kapatan Suriye'ye ihracatta 2015'in ilk dokuz ay içinde %48,4'lük düşüş olması, diğer bir dikkate değer gelişme olarak not edilebilir.

Ortadoğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Irak	466.715	3,3	534.897	4,2	14,6
Suudi Arabistan	238.482	1,7	228.910	1,8	-4,0
İsrail	179.767	1,3	196.707	1,6	9,4
Birleşik Arap Emirlikleri	113.959	0,8	115.877	0,9	1,7
İran	44.876	0,3	87.375	0,7	94,7
Ürdün	43.733	0,3	59.832	0,5	36,8
Lübnan	38.470	0,3	45.085	0,4	17,2
Suriye	74.894	0,5	38.628	0,3	-48,4
Kuveyt	29.662	0,2	28.023	0,2	-5,5
Katar	12.652	0,1	18.096	0,1	43,0
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.257.338	8,8	1.365.164	10,8	8,6
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Dünyanın en önemli petrol ihracatçılarından olan Ortadoğu ülkesi Suudi Arabistan'dan petrol fiyatlarının düşük seyretmesinin etkileri devam ederken, İran ile Türkiye arasında 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren tercihli ticaret anlaşmasının Türkiye'den bu ülkeye yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatını olumlu etkilemesi beklenmektedir. Diğer yandan, Suriye'de dört yıldır devam eden iç savaşın ülke ekonomisine verdiği zarar ile Irak'ta devam eden iç çatışmalar ve istikrarsızlık ise, Ortadoğu pazarının karmaşık yapısının devam etmesine yol açmaktadır. Bununla beraber, Ortadoğu ülke grubu, 2015'in ilk dokuz ayında hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında en yüksek oranlı artış kaydedilen ülke grubu olmuştur.

III.6. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %2,8 Artış Gerçekleşti

Türkiye'den 2015 Ocak-Eylül döneminde 50'den fazla Afrika ülkesine toplam 521,3 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,8 oranında artmıştır. Bu oranın 2015 Ocak-Mart döneminde %3,3 düşüş ve ikinci çeyrekte %3,5 olması bu ülke grubuna ihracattaki olumlu seyrin devam ettiğini göstermektedir. Ayrıca sektörel ihracat %12,3 oranında azalırken Afrika ülkelerine ihracat %2,8 oranında arttığı için, ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı, %3,5'ten %4,1'e yükselmiştir.

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir ve Libya olmuştur. Cezayir'e 2014'ün ilk dokuz ayına kıyasla %23 artışla 142,9 milyon dolarlık ihracat

yapılırken, Libya'ya %18,8 artışla 127,1 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,1 ve Libyanın %1 dir.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk dokuz ülke içerisinde yedi ülkeye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %3,3 ile %34,2 arasında değişen oranlarda artarken, iki ülkeye - Tunus ve Nijerya - ihracat sırasıyla %46,2 ve %37,7 oranlarında azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla arttığı ülke %34,2 artışla Güney Afrika Cumhuriyeti olmuştur. Etiyopya, 6,4 milyon dolarlık ihracat tutarı olmasına rağmen %13,8 ihracat artışı dikkat çekmektedir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Cezayir	116.148	0,8	142.910	1,1	23,0
Libya	107.043	0,7	127.115	1,0	18,8
Mısır	97.475	0,7	103.119	0,8	5,8
Tunus	80.008	0,6	43.024	0,3	-46,2
Fas	30.876	0,2	34.389	0,3	11,4
Sudan	14.360	0,1	14.832	0,1	3,3
G. Afrika Cumhuriyeti	8.732	0,1	11.722	0,1	34,2
Nijerya	18.104	0,1	11.283	0,1	-37,7
Etiyopya	5.676	0,0	6.461	0,1	13,8
Afrika Ülkeleri Toplamı	506.973	3,5	521.347	4,1	2,8
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

Öte yandan, bu grupta Mısır, Tunus ve Fas diğer önde gelen pazarlardandır. Mısır'a ihracat 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014'ün eş dönemine kıyasla %5,8 oranında artmış, Tunus'a ihracat %46,2 düşüşle 80 milyon dolardan 43 milyon dolara gerilemiş ve Fas'a ihracat %11,4 artışla 34,3 milyon doları bulmuştur. Mısır'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,8, Tunus'un %0,3 ve Fas'ın %0,3 düzeyindedir.

III.7. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü Sürüyor: %16,1 Düşüş

Rusya Federasyonu, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı eski Doğu Bloku ülke grubuna 2015 Ocak-Eylül döneminde 572 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2014 yılının ilk dokuz aylık dönemine kıyasla %16,1 oranında azalmıştır. Bu azalış neticesinde ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,7 den %4,5'e düşmüştür.

Diğer yandan, eski Doğu Bloku ülke grubuna hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 2015 yılının ilk yarısında %13,3 oranında azaldığı iktate alındığında, yılın ilk dokuz ayı geride kalırken ihracat düşüşünün %16,1 ile devam ettiği söylenebilir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler, Ukrayna, Rusya Federasyonu, Bosna-Hersek ve Gürcistan olarak sıralanmaktadır. Bu arada, yıllardır grubun en fazla ihracat yapılan üyesi Rusya Federasyonu 2015 in üçüncü çeyreği geride kalırken Ukrayna'nın ardından ikinci sıradadır.

Türkiye'den Ukrayna'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014'ün eş dönemine kıyasla %8,7 oranında artarak 200,9 milyon dolardan 218,4 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %1,4'ten %1,7'ye çıkmıştır.

Bu ülke grubundaki ikinci büyük pazar Rusya Federasyonu'na Türkiye'den 2015 Ocak-Eylül döneminde 168,4 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2014'ün Ocak-Eylül dönemine kıyasla %42,7 oranında azalmıştır. Rusya Federasyonu'nun sektörel ihracattaki payı da %2'den %1,3'e gerilemiştir. 2015 yılı başından beri Rusya'ya olan sektörel ihracattaki düşüş hızla devam etmektedir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Ukrayna	200.873	1,4	218.399	1,7	8,7
Rusya Federasyonu	293.766	2,0	168.411	1,3	-42,7
Bosna-Hersek	30.920	0,2	37.598	0,3	21,6
Gürcistan	42.134	0,3	36.921	0,3	-12,4
Kosova	32.086	0,2	27.463	0,2	-14,4
Sırbistan	24.730	0,2	24.612	0,2	-0,5
Arnavutluk	20.483	0,1	18.430	0,1	-10,0
Makedonya	15.923	0,1	16.673	0,1	4,7
Beyaz Rusya	8.455	0,1	11.825	0,1	39,9
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	681.682	4,7	572.042	4,5	-16,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e yapılan ihracat 2015 Ocak-Eylül döneminde %21,6 oranında artışla 37,6 milyon dolar olmuş, dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %12,4'lük azalışla 36,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %39,9 ile Beyaz Rusya'ya yapılan ihracatta görülürken, en yüksek oranlı düşüş %42,7 ile Rusya Federasyonu'na ihracatta olmuştur.

III.8. Amerika Ülkelerine İhracatta Artış Çok Düşük Oranlı: %0.3

2015 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama, Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %0,3 oranında artarak 431,5 milyon dolara yükselmiştir. Yılın ilk altı ayında bu ülke grubuna ihracat olumluya dönerek artışa geçmişti fakat dokuzuncu ayın sonunda artış yok denecek kadar düşük oranlı olmuştur.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2015 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye %2,2 artışla 362,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %2,88'dür. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2015 Ocak-Eylül döneminde %15,9 oranında düşüşle 40,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %42,5 artışla 9,6 milyon dolara yükselirken, dördüncü sıradaki Şili'ye %3,5 ve beşinci sıradaki Brezilya'ya %47,7 oranında azalmıştır. Peru, ihracat rakamı 1,7 milyon gibi nisbeten düşük seviyede olmakla birlikte %50,5 artışla dikkat çekmektedir.

Amerika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
ABD	354.120	2,47	362.055	2,88	2,2
Kanada	48.407	0,34	40.696	0,32	-15,9
Meksika	6.746	0,05	9.613	0,08	42,5
Şili	5.073	0,04	4.895	0,04	-3,5
Brezilya	5.621	0,04	2.940	0,02	-47,7
Panama	3.198	0,02	2.838	0,02	-11,3
Kolombiya	1.791	0,01	1.874	0,01	4,6
Peru	1.145	0,01	1.723	0,01	50,5
Amerika Ülkeleri Toplamı	430.323	3,0	431.454	3,4	0,3
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2015 yılının Ocak-Ağustos döneminde ABD tarafından toplam 56,6 milyar dolar değerinde hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2014 yılının Ocak-Ağustos dönemine kıyasla ithalatta %5'lik artış olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Meksika ve Hindistan, ABD'nin diğer büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2015 Ocak-Ağustos döneminde 19,8 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ithalat 2014'ün eş dönemine kıyasla %4,7 oranında artmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %15,75 artışla 7 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %7,27 oranında artarak 3,7 milyar dolara yükselmiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %0,62 düşüşle 3,4 milyar dolara gerilemiş, Meksika'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı ise %2,66 oranında azalarak 2,4 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Hindistan'dan ithalat 2015 Ocak-Ağustos döneminde %9,06 artarak 2,6 milyar doları aşmıştır. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %5,37 artışla 1,8 milyar dolara yükselirken, Kamboçya'dan ithalat %2,25 artarak 1,7 milyar dolara yükselmiştir. Diğer önde gelen tedarikçilerden El Salvador'dan ithalat 2015 Ocak-Ağustos ilk sekiz ayda %2,37 oranında artışla 1,3 milyar dolara yükselirken, Sri Lanka'dan ithalat 2014 yılının Ocak-Ağustos dönemine kıyasla %17,14 oranında artarak 1,4 milyar dolara çıkmıştır.

2015 Ocak-Ağustos döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %8,25 oranında artarak 275,7 milyon dolardan 298,5 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Guatemala'dan ithalatı %8,61 oranında ve Ürdün'den ithalatı %11,32 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracat Artışı İvme Kaybediyor

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 246,1 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2014 yılının eş dönemine kıyasla %1,7 oranında artmıştır. 2015'in ilk altı ayında Türkiye Cumhuriyetleri'ne hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %8,3 oranında arttığı dikkate alındığında, 2015 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat artışının ivme kaybettiği söylenebilir.

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kazakistan'dır. Kazakistan'a Türkiye'den %16,7

artışla 77,9 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kazakistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %0,6'dır.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kırgızistan'a 2015 Ocak-Eylül döneminde %7,8 oranında azalışla 69,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Azərbaycan, Türk Cumhuriyetleri içinde en yüksek oranlı ihracat artışının olduğu ülkedir. 2015 Ocak-Eylül döneminde Azerbaycan'a %20,9 artışla 47,4 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %7,4 artışla 28,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %32,6 düşüşle 13,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %32,6 düşüşle 9,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan, diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Kazakistan	66.838	0,5	77.981	0,6	16,7
Kırgızistan	75.110	0,5	69.256	0,6	-7,8
Azerbaycan	39.181	0,3	47.389	0,4	20,9
Türkmenistan	26.214	0,2	28.146	0,2	7,4
Tacikistan	20.397	0,1	13.738	0,1	-32,6
Özbekistan	14.252	0,1	9.611	0,1	-32,6
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	241.991	1,7	246.121	2,0	1,7
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

III.10. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Düşüş Hızlandı

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014 eş dönemine kıyasla %0,4 oranında düşüşle 155,8 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ülke grubuna 2015'in ilk yarısında ihracatın %0,4 oranında azaldığı dikkate alındığında, üçüncü çeyrekte ihracat düşüşünün hızlandığı söylenebilir. Sektörel ihracat %12,3 oranında düşerken, ülke grubuna ihracat %4,6 oranında düşmüş, böylece ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki pay %1,1'den %1,2'ye yükselmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	40.327	0,3	37.655	0,3	-6,6
Avustralya	26.656	0,2	28.778	0,2	8,0
Hong Kong	22.361	0,2	17.746	0,1	-20,6
Japonya	20.464	0,1	16.211	0,1	-20,8
Singapur	8.290	0,1	10.607	0,1	28,0
G. Kore Cumhuriyeti	10.565	0,1	9.890	0,1	-6,4
Malezya	7.118	0,0	7.574	0,1	6,4
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	163.245	1,1	155.762	1,2	-4,6
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Hong Kong, Japonya, ve Singapur olarak sıralanmaktadır. 2015 Ocak-Eylül döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %6,6 düşüşle 37,7 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %8 artışla 28,8 milyon dolarlık, Hong Kong'a %20,6 düşüşle 17,7 milyon dolarlık, Japonya'ya %20,8 düşüşle 16,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Singapur, ihracat değeri 10,6 milyon dolar olmakla birlikte %28 artışla dikkat çekerken, Malezya'ya ihracat %6,4 artışla 7,6 milyon dolara yükselmiştir.

III.11. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü Yüksek Oranlı: %21,9

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 153,6 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2015 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %21,9 oranında azalmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,2'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
İsviçre	106.408	0,7	83.560	0,7	-21,5
Norveç	65.019	0,5	49.851	0,4	-23,3
KKTC	24.316	0,2	19.515	0,2	-19,7
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	196.691	1,4	153.626	1,2	-21,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelerden İsviçre'ye %21,5 düşüşle 83,6 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %23,3 azalışla 49,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2014 eş dönemine kıyasla %19,7 düşüşle 19,5 milyon dolar olmuştur.

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %18,5 Azaldı

2014 Ocak-Eylül döneminde 61,7 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Serbest Bölgelere, 2015 Ocak-Eylül döneminde %18,5 düşüşle 50,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu düşüşle, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,43'dan %0,40'a gerilemiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2015 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 19,9 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2015 Ocak-Eylül döneminde %11,2 oranında azalmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %28,9 düşüşle 17,6 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, AHL Serbest Bölge'ye %28,5 düşüşle 2,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2014 - 2015 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2014 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2015 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2014 / 15 Değişim %
Avrupa Serbest Bölg.	22.408	0,16	19.903	0,16	-11,2
Trakya Serbest Bölge	24.711	0,17	17.572	0,14	-28,9
Ahl Serbest Bölge	3.575	0,02	2.555	0,02	-28,5
Adana Yumurt.Ser.Böl	530	0,00	2.459	0,02	363,6
Mersin Serbest Bölge	2.828	0,02	2.242	0,02	-20,7
Bursa Serbest Bölg.	1.472	0,01	1.497	0,01	1,7
Ege Serbest Bölge	2.763	0,02	1.400	0,01	-49,3
Serbest Bölgeler Toplamı	61.766	0,43	50.322	0,40	-18,5
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	14.359.950	100	12.588.510	100	-12,3

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2015

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %363,6 artışla 2,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge, %20,7 azalışla 2,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Mersin Serbest Bölge, %1,7 artışla 1,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge ve %49,3 düşüşle 1,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün en temel ürün grupları, örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalardır. Bu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları, sektörel ihracat performansını değerlendirirken dikkate alınması gereken faktörlerdendir.

Örme konfeksiyon mamulleri Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu olarak yıllardır iddiasını sürdürmektedir. 2015 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %52,9, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,9 ve hazır eşyaların payı %11,2 olmuştur.

2015 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da ihracat kayıpları olmuştur. Bu dönemde, %14,3 oranında düşüşle 6,6 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %7,6 oranında azalarak 4,5 milyara gerilemiş, hazır eşya ihracatı ise %17,4 düşüşle 1,4 milyar dolar olmuştur. 2015 yılının ilk yarısında bu üç ürün grubunda düşüşlerin sırasıyla %15,1, %8,6 ve %18,9 olduğu dikkate alındığında, her üç ürün grubunda da üçüncü çeyrekte ihracat düşüşlerinin az da olsa ivme kaybettiği söylenebilir.

Öte yandan, örme konfeksiyon mamullerindeki ihracat düşüşü (-%14,3) ve ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat düşüşü (-%17,4), %12,3'lük sektörel ihracat düşüşlerinden yüksek oranlı, dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat düşüşü (-%7,6) ise sektörel ihracat düşüşünden oransal olarak daha düşük oranlı olmuştur.

Temel ürün grupları itibariyle hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Türkiye'nin Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim ABD \$				
Fasıl	Ürün Grubu	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	2014 / 15 Değişim %
61	Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarları	7.688.354.186	6.586.064.558	- 14,3
62	Örülmemiş Giyim Eşyası ve Aksesuarları	4.842.341.913	4.472.167.047	- 7,6
63	Mensucattan Mamul Diğer Hazır Eşya	1.688.404.031	1.394.641.700	- 17,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %14,3 Azalma Var

2015 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2014'ün eş dönemine kıyasla %14,3 oranında azalarak 6,6 milyar dolara gerilemiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %24,2 azalma ile 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %14,1 düşüşle 1,1 milyar dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %8,2 düşüşle 540 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %28'lik düşüşle 344,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %10,3 artışla 307,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %21,8'i Almanya'ya, %16'sı İngiltere'ye, %8,2'si İspanya'ya, %5,2'si Fransa'ya ve %4,7'si Irak'a yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	1.893.054.435	1.435.206.670	-24,2	21,8
İngiltere	1.227.713.728	1.054.135.024	-14,1	16,0
İspanya	588.251.648	539.916.220	-8,2	8,2
Fransa	477.882.088	344.234.625	-28,0	5,2
Irak	278.971.049	307.728.570	10,3	4,7
Hollanda	352.808.488	293.924.693	-16,7	4,5
İtalya	287.208.353	240.342.286	-16,3	3,6
Polonya	201.302.718	196.526.920	-2,4	3,0
Romanya	175.346.404	171.684.166	-2,1	2,6
Danimarka	234.294.725	158.260.613	-32,5	2,4
Belçika	193.741.223	156.623.884	-19,2	2,4
Ukrayna	108.122.742	126.306.095	16,8	1,9
Slovak Cumhuriyeti	84.624.054	110.570.759	30,7	1,7
ABD	95.115.184	105.814.096	11,2	1,6
İsveç	144.551.410	100.910.254	-30,2	1,5
Suudi Arabistan	89.412.672	84.826.515	-5,1	1,3
Rusya Federasyonu	130.780.322	64.703.045	-50,5	1,0
Libya	45.859.787	56.767.922	23,8	0,9
Birleşik Arap Emirlikleri	46.761.741	49.012.929	4,8	0,7
Litvanya	19.809.864	48.523.170	144,9	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	6.675.612.634	5.646.018.456	-15,4	
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	7.688.354.186	6.586.064.558	-14,3	100,0
20 Ülkenin Payı %	87	86		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin on üçüne ihracat azalırken, yedi ülkeye ihracat artmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %144,9 artışla 48,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Litvanya, %30,7 artışla 110,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovak Cumhuriyeti ve %23,8 artışla 56,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Libya'dır. Irak, 2015 Ocak-Haziran döneminde %10,3 artışla 5. büyük pazar konumundadır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Rusya Federasyonu pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla 2015 Ocak-Eylül döneminde %50,5 oranında azalarak 130,8 milyondan 64,7 milyon dolara gerilemiştir. Danimarka %32,5 düşüşle 158,3 milyon dolarlık, İsveç %30,2 düşüşle 100,9 milyon dolarlık, Fransa %28 düşüşle 344,2 milyon dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler olmuşlardır.

2015 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürün olarak 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysiler görülmektedir. Ancak 2015 Ocak-Haziran döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin ihracatı %18,1 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,9 milyar dolardan 2,4 milyar dolara gerilemiştir.

%16,1 oranında düşüş ve 1 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, hırka, yelek ve benzeri giysiler %9,8 düşüş ve 959,1 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı örme bayan takım, ceket, etek, pantolon, tulum, şort gibi giysiler ile %20 oranında düşüş ve 736,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar, diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin onyediyi ürün grubundan onüçünde 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014'ün eş dönemine kıyasla %1,2 ile %20 arasında değişen oranlarda düşüşler, dört ürün grubunda ise %8,6 ile %31,2 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

2015 Ocak-Eylül döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %31,2 artış oranı ile 216,4 bin dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı kaplanmış, lamine edilmiş örme mensucattan mamul giysiler, %12,9 artış ve 2,2 milyon dolar değer ile 61 16 GTİP başlıklı eldivenler ve %12,4'lük artışla 115,9 milyon dolar değer ile 61 07 GTİP başlıklı erkek örme külot, slip, pijama, robdöşambr, bornoz, vb. giysilerdir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Örme Konfeksiyon İhracatı 2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim : ABD \$		2014	2015	2014 / 15
GTİP Başlığı	Kapsam	Ocak - Eylül	Ocak - Eylül	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet Ve Benzerleri	2.881.905.433	2.360.756.960	-18,1
6110	Kazak, Hırka, Yelek Ve Benzerleri	1.207.874.744	1.012.981.071	-16,1
6104	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	1.063.841.834	959.110.614	-9,8
6115	Şoset Ve Külötlü Çoraplar	920.490.958	736.834.836	-20,0
6106	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzler	457.940.824	415.707.370	-9,2
6103	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım,Ceket, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	277.180.445	254.047.312	-8,3
6108	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külot, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	239.521.095	235.970.875	-1,5
6105	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	205.229.553	179.103.185	-12,7
6107	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külot, Slip,Pijama, Bornoz, Robdüşambır Ve Benzerleri	103.094.956	115.927.636	12,4
6111	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	110.882.847	106.936.215	-3,6
6114	Örme Diğer Giysiler	68.224.014	59.593.374	-12,7
6112	Eşofman Takımlar,Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	58.284.675	57.597.926	-1,2
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	39.812.513	35.855.031	-9,9
6102	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	24.502.956	26.614.527	8,6
6101	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	27.439.208	26.593.958	-3,1
6116	Eldivenler	1.963.221	2.217.315	12,9
6113	5903,5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	164.910	216.354	31,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2015

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysilerdir. Bu ürünlerin ihracatı, 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %18,1 oranında azalarak 2,9 milyar dolardan 2,4 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme-t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa ve Hollanda olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014 eş dönemine kıyasla %25,5 oranında azalarak 610,9 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat %14,5 oranında düşüşle 347,6 milyon dolara düşmüştür. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %8,9 oranında gerileyerek 166,9 milyon dolara düşmüş, dördüncü büyük pazar Fransa'ya ihracat %25,4

oranında azalarak 135,4 milyon dolara gerilemiş, beşinci büyük pazar olan Hollanda'ya ihracat ise %19,5 oranında azalarak 121,8 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	819.633.704	610.874.288	-25,5	25,9
İngiltere	406.566.890	347.644.384	-14,5	14,7
İspanya	183.115.145	166.869.402	-8,9	7,1
Fransa	181.634.216	135.442.480	-25,4	5,7
Hollanda	151.309.265	121.816.709	-19,5	5,2
İrak	212.092.575	108.077.464	-49,0	4,6
İtalya	106.204.438	83.728.775	-21,2	3,5
Belçika	82.222.458	70.526.802	-14,2	3,0
Danimarka	97.565.195	64.593.177	-33,8	2,7
Romanya	36.584.848	51.418.142	40,5	2,2
Polonya	56.523.725	47.688.386	-15,6	2,0
Ukrayna	27.323.199	45.449.273	66,3	1,9
Slovak Cumhuriyeti	23.931.483	33.358.937	39,4	1,4
ABD	27.700.410	32.767.956	18,3	1,4
İsveç	48.407.650	31.951.143	-34,0	1,4
Suudi Arabistan	23.123.780	21.356.436	-7,6	0,9
Avusturya	27.636.099	20.693.030	-25,1	0,9
Litvanya	3.506.198	20.305.483	479,1	0,9
Rusya Federasyonu	36.419.233	18.737.155	-48,6	0,8
İsrail	16.127.396	17.465.376	8,3	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.567.627.908	2.050.764.800	-20,1	86,9
Türkiye Toplam Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.881.905.433	2.360.747.383	-18,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	89,1	86,9		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	7.688.354.186	6.586.064.558	-14,3	
<i>Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	37,5	35,8		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde altı ülkeye ihracat %8,3 ile %479,1 arasında değişen oranlarda artmış, diğer on dört ülkeye ise %7,6 ile %49 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %479,1 artış oranı ve 20,3 milyon dolar ihracat değeri ile Litvanya olurken, %66,3 artış oranı ve 45,5 milyon dolar ihracat değeri ile Ukrayna, %40,5 artış oranı ve 51,4 milyon dolar ihracat değeri ile Romanya ve %39,4 artış oranı ve 33,4 milyon dolar ihracat değeri ile Slovak Cumhuriyeti yüksek oranlı artışların olduğu pazarlardır.

Diğer yandan, Irak %49 düşüş ve 108,1 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Rusya Federasyonu %48,6 düşüş ve 18,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, İsveç %34 düşüş ve 32 milyon dolar ihracat rakamı ile, ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatında Yüksek Oranlı Düşüş Sürüyor

Türkiye dünyanın 3. büyük çorap ihracatçısıdır ve ülkede hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün en gelişmiş alt sektörlerinden biri çorap sanayiidir. 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 736,7 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %20 oranında azalmıştır.

Çorap ihracatındaki düşüş oransal olarak hem %12,3'lük sektörel düşüşten hem de örme konfeksiyon ihracatındaki %14,4'lük düşüşten daha yüksek oranlıdır. Dolayısıyla, çorap ihracatında yılın üçüncü çeyreği sona ererken gerek sektörel ihracatın gerekse örme konfeksiyon ihracatının daha gerisinde bir performans gösterilmiş durumdadır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
İngiltere	226.215.085	198.431.501	-12,3	26,9
Almanya	196.883.640	155.258.296	-21,1	21,1
Fransa	99.706.706	74.800.877	-25,0	10,2
Hollanda	37.071.560	32.411.822	-12,6	4,4
İspanya	48.994.752	31.452.394	-35,8	4,3
İtalya	31.317.609	24.571.579	-21,5	3,3
Belçika	26.999.269	22.543.431	-16,5	3,1
İsveç	29.936.689	17.483.208	-41,6	2,4
Polonya	15.905.691	14.585.356	-8,3	2,0
Romanya	16.567.947	14.169.160	-14,5	1,9
Danimarka	19.328.965	11.411.698	-41,0	1,5
Slovak Cumhuriyeti	15.216.846	10.888.844	-28,4	1,5
ABD	10.675.211	10.271.209	-3,8	1,4
İsviçre	10.867.564	8.820.417	-18,8	1,2
Rusya Federasyonu	17.684.535	8.482.964	-52,0	1,2
Birleşik Arap Emirlikleri	8.005.183	8.066.194	0,8	1,1
Norveç	10.666.292	7.617.412	-28,6	1,0
Yunanistan	6.441.169	5.452.777	-15,3	0,7
Suudi Arabistan	7.315.008	5.174.814	-29,3	0,7
Avusturya	6.599.743	4.744.451	-28,1	0,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	842.399.464	666.638.406	-20,9	90,5
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	920.490.958	736.723.177	-20,0	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	91,5	90,5		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	7.688.354.186	6.586.064.558	-14,3	
<i>Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	12,0	11,2		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2014 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %12,3 oranında azalarak 198,4 milyon dolara düşmüş, Almanya'ya ihracat %21,1 oranında azalarak 155,3 milyon dolar olmuştur. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %26,9 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %21,1'dir.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2015 Ocak-Eylül döneminde %25 oranında azalarak 99,7 milyon dolardan 74,8 milyon dolara düşmüştür. Dördüncü sırada Hollanda'ya ihracatta %12,6 oranında düşüşle 37 milyon dolardan 32,4 milyon dolara azalma söz konusudur. Beşinci sırada İspanya'ya ihracat ise %35,8 oranında azalarak 31,5 milyon dolara gerilemiştir.

2015 Ocak-Eylül döneminde fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden ondokuzuna ihracat %3,8 ile %52 arasında değişen oranlarda azalırken, sadece bir ülkeye, Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracat %0,8 oranında artmıştır. İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı düşüş %52 ile Rusya Federasyonu'nda söz konusu olurken, İsveç %41,6 düşüş ve 17,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır. %41 düşüş ve 11,4 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Danimarka ve %29,3 düşüş ve 5,1 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Suudi Arabistan, çorap ihracatının yüksek oranlı azaldığı diğer önemli ülkelerdendir.

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,6 Düşüş Var

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 4,5 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,6 oranında azalmıştır. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki azalma, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki azalmadan (%12,3'ten) daha azdır. Diğer yandan, dokuma konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %35,9'dur.

2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir. Bu ilk beş ülkeye ihracat geçen yılın aynı dönemine kıyasla %0,6 ile %25,1 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	634.915.866	631.357.013	-0,6	14,1
Almanya	735.845.016	605.293.778	-17,7	13,5
İngiltere	545.930.612	469.103.660	-14,1	10,5
Hollanda	279.007.072	231.224.250	-17,1	5,2
Fransa	262.624.405	196.740.573	-25,1	4,4
Irak	148.203.972	195.704.833	32,1	4,4
Romanya	131.935.867	158.561.834	20,2	3,5
İtalya	175.621.401	139.779.067	-20,4	3,1
Polonya	119.654.020	137.605.845	15,0	3,1
Danimarka	150.473.516	130.557.856	-13,2	2,9
İsrail	112.985.352	126.337.480	11,8	2,8
Suudi Arabistan	116.036.570	107.900.278	-7,0	2,4
ABD	85.847.067	90.076.853	4,9	2,0
Ukrayna	67.967.871	81.790.925	20,3	1,8
Rusya Federasyonu	102.220.958	80.504.080	-21,2	1,8
Cezayir	54.073.190	76.667.895	41,8	1,7
Belçika	102.351.796	65.024.641	-36,5	1,5
Libya	43.367.425	57.508.645	32,6	1,3
Birleşik Arap Emirlikleri	56.765.468	55.144.328	-2,9	1,2
Mısır	53.636.552	53.010.617	-1,2	1,2
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.979.463.995	3.689.894.451	-7,3	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.842.341.913	4.472.167.047	-7,6	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	82	83		

Kaynak: eBirik Sistemi / Ekim 2015

En fazla ihracat yapılan ülkelere, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %0,6 düşüşle 631,4 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat %17,7 düşüşle 605,3 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %14,1 ve Almanya'nın payı %13,5'tir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar İngiltere'ye ihracat 2015 Ocak-Eylül döneminde 2014'ün eş dönemine kıyasla %14,1 oranında azalarak 469,1 milyon dolara gerilerken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %17,1 oranında azalarak 231,2 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat 2015 Ocak-Eylül döneminde %25,1 oranında gerileyerek 262,6 milyondan 196,7 milyon dolara düşmüştür.

2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin on ikisine yapılan ihracat %0,6 ile %36,5 arasında değişen oranlarda azalırken, sekiz ülkeye ihracatta %4,9 ile %41,8 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Cezayir'dir. Bu ülkeye ihracat, 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %41,8 oranında artışla 54,1 milyon dolardan 76,7 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında artış kaydedilen diğer ülkeler, Libya (%32,6 artış), Irak (%32,1 artış), Ukrayna (20,3 artış), Romanya (%20,2 artış), Polonya (15% artış), ve ABD (%4,9 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2015 Ocak-Eylül döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %36,5 düşüşle 65 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika olmuştur. %25,1 düşüşle 196,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %21,2 düşüşle 80,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya Federasyonu, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatının azaldığı diğer ülkelerdir.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 1,7 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %12,6 oranında azalmıştır.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Dokuma Konfeksiyon İhracatı 2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim : ABD \$		2014	2015	2014 / 15
GTİP Başlığı	Kapsam	Ocak - Eylül	Ocak - Eylül	Değişim %
62 04	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	1.929.383.018	1.686.776.475	-12,6
62 03	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım, Ceket, Pantolon, Tulum, Şortlar	1.179.497.117	1.106.690.738	-6,2
62 06	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzler	594.547.472	587.344.988	-1,2
62 05	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	493.289.631	461.940.654	-6,4
62 08	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külot, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	161.460.488	162.140.465	0,4
62 11	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	92.104.583	97.371.847	5,7
62 14	Şal, Eşarp Ve Benzeri	51.112.656	69.291.105	35,6
62 02	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	104.036.053	69.277.552	-33,4
62 09	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	56.575.568	65.620.219	16,0
62 01	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	65.540.171	56.161.833	-14,3
62 12	Korse Ve Benzeri Destekleyici Aparatlar	52.824.221	41.449.409	-21,5
62 07	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külot, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambır Ve Benzerleri	32.331.558	36.993.872	14,4
62 10	5903,5906 Ve 5907 Tarifeli Örne Mensucattan Mamül Giysiler	17.019.624	19.356.048	13,7
62 17	Diğer Giyim Aksesuarları	7.587.465	7.106.713	-6,3
62 15	Kravat	3.709.131	3.628.234	-2,2
62 16	Eldivenler	713.984	528.451	-26,0
62 13	Mendiller	609.174	488.444	-19,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2015

Bu ürünleri takiben, 1,1 milyar dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 587,3 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 461,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri, dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2015 Ocak-Eylül döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, %35,6 artışla 69,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 62 14 GTİP başlıklı şal, eşarp ve benzerleridir. %16 artışla 65,6 milyon dolarlık ihracat yapılan 62 09 GTİP başlıklı bebek giysileri ve giyim aksesuarı, %14,4 artışla 37 milyon dolarlık ihracat yapılan 62 07 GTİP başlıklı erkek dokuma kulot, pijama, bornoz, robdöşambr gibi giysiler ve %13,7 artışla 194 milyon dolarlık ihracat yapılan 6210 GTIP başlıklı giysiler ihracatı artan diğer ürün gruplarıdır.

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2015 Ocak-Eylül döneminde onbir ürün grubunda ihracatı azalmış altı ürün grubunun ihracatı artmıştır. En yüksek oranlı düşüşler %33,4 ile 62 02 GTİP başlıklı bayan dokuma manto, kaban, rüzgarlık, yağmurluk grubunda, %26 ile 62 16 GTİP başlıklı eldivenlerde, %21,5 ile 62 12 GTİP başlıklı korse ve benzeri destekleyici aparatlarda ve %19,8 ile 62 13 GTİP başlıklı mendilde görülmektedir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler 2015 Ocak-Eylül döneminde de Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %12,6 oranında azalarak 1,9 milyar dolardan 1,7 milyar dolara düşmüştür.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, İngiltere, Almanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır. 2015 Ocak-Eylül döneminde İspanya'ya ihracat %5,6 oranında artışla 292,3 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %8,8 oranında düşüşle 269,7 milyon dolara gerilemiştir. Almanya'ya ihracat %19,7 oranında azalarak 269,3 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %25,2 oranında azalarak 137,5 milyon dolardan 102,9 milyon dolara gerilerken, beşinci büyük pazar Fransa'ya ihracat ise %24,7 oranında düşüşle 69,7 milyon dolar olmuştur.

2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dördüne ihracat %0,7 ile %41,7 arasında değişen oranlarda azalırken, altı ülkeye ihracat %5,6 ile %358,4 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı artış %358,4 ile Litvanya'da görülürken, ihracat rakamı 4,3 milyon dolardan 19,7 milyon

dolara yükselmiştir. Kuzey Afrika ülkesi Libya, %59 oranında artışla 19,9 milyon dolarlık, Ortadoğu ülkesi Ürdün %26,3 artışla 16,6 milyon dolarlık, Ortadoğu ülkesi Irak %20,3 artışla 28,8 milyon dolarlık ve İsrail %11,7 oranında artışla 50,1 milyon dolarlık ihracat yapılan diğer pazarlardır.

AB ülkeleri Belçika ve Polonya 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdendir. Belçika'ya bu ürün grubunda ihracat %41,7 oranında azalarak 32,4 milyon dolardan 18,9 milyon dolara gerilerken, Polonya'ya ihracat %36,6 düşüşle 26,6 milyon dolara inmiştir. Suudi Arabistan ve İsveç bu ürün grubunda dikkate değer kayba uğranılan pazarlardandır. Suudi Arabistan'a ihracatta %26,4 ve İsveç'e ihracatta %26,1 düşüş söz konusu olmuştur.

En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	276.749.002	292.271.165	5,6	17,3
İngiltere	295.857.578	269.683.678	-8,8	16,0
Almanya	335.119.467	269.259.018	-19,7	16,0
Hollanda	137.510.325	102.869.263	-25,2	6,1
Fransa	92.687.917	69.749.697	-24,7	4,1
Danimarka	69.997.867	54.670.947	-21,9	3,2
İtalya	70.577.149	53.862.701	-23,7	3,2
İsrail	44.841.097	50.085.932	11,7	3,0
Suudi Arabistan	62.000.516	45.612.908	-26,4	2,7
Irak	23.950.383	28.823.455	20,3	1,7
Polonya	41.930.632	26.575.166	-36,6	1,6
İsveç	35.600.236	26.296.291	-26,1	1,6
ABD	25.762.495	23.798.361	-7,6	1,4
Birleşik Arap Emirlikleri	26.243.245	23.231.322	-11,5	1,4
Rusya Federasyonu	28.989.131	23.085.599	-20,4	1,4
Mısır	21.116.337	20.973.137	-0,7	1,2
Libya	12.521.710	19.913.399	59,0	1,2
Litvanya	4.299.099	19.707.037	358,4	1,2
Belçika	32.391.288	18.891.735	-41,7	1,1
Ürdün	13.174.339	16.642.206	26,3	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.651.319.812	1.456.003.017	-11,8	86,3
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	1.929.383.018	1.686.742.788	-12,6	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	85,6	86,3		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.842.341.913	4.472.167.047	-7,6	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatınının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	39,8	37,7		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

IV. 6 Denim Giysi İhracatında %8,8 Düşüş

Türkiye’de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim konularından biri de denim giysilerdir. Denim giysiler Türkiye’nin dokuma konfeksiyon ihracatından %26,1 civarında hatırısayılır bir pay almaktadır.

2015 Ocak-Eylül döneminde sektörel ihracattaki daralmaya paralel şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde daralma olmuştur. Bu çerçevede 2015 yılının ilk dokuz ayında Türkiye’den 1,2 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2014’ün eş dönemine kıyasla %8,8 oranında azalmıştır.

Dokuma konfeksiyon ihracatı %7,6 oranında azalırken denim giysi ihracatının %8,8 oranında azalması, dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payını %26,4’ten %26,1’e düşürmüştür.

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye’den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %10,9 oranında düşüşle 203,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya, %7,5 oranında düşüşle 171,2 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere ile %1,8 oranında artışla 168,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya olarak sıralanmaktadır.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	228.226.385	203.364.871	-10,9	17,4
İngiltere	185.044.936	171.222.881	-7,5	14,7
İspanya	165.698.196	168.713.805	1,8	14,4
Hollanda	121.536.601	103.339.262	-15,0	8,8
Danimarka	84.455.252	84.633.278	0,2	7,2
İtalya	61.704.426	49.423.302	-19,9	4,2
Fransa	57.197.371	42.744.098	-25,3	3,7
Belçika	55.157.214	32.027.741	-41,9	2,7
Çek Cumhuriyeti	43.071.341	30.696.228	-28,7	2,6
Polonya	13.900.935	25.296.820	82,0	2,2
Romanya	15.924.739	23.945.448	50,4	2,1
ABD	18.765.296	22.756.043	21,3	1,9
İsveç	29.738.324	22.176.896	-25,4	1,9
Ukrayna	14.709.838	21.295.075	44,8	1,8
Cezayir	11.149.541	18.106.688	62,4	1,6
Rusya Federasyonu	23.465.279	17.368.170	-26,0	1,5
İsrail	7.925.038	9.980.452	25,9	0,9
Norveç	11.501.789	8.408.164	-26,9	0,7
Litvanya	3.688.394	7.820.169	112,0	0,7
Kanada	8.894.924	7.800.600	-12,3	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.161.755.818	1.071.119.990	-7,8	91,7
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.280.792.149	1.167.896.845	-8,8	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>90,7</i>	<i>91,7</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.842.341.913	4.472.167.047	-7,6	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>26,4</i>	<i>26,1</i>		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde %7,5 ile %41,9 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilirken, dokuz ülkede %0,2 ile %112 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur.

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %41,9 düşüşle 32 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika, %28,7 düşüşle 30,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Çek Cumhuriyeti, %26,9 düşüşle 8,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Norveç ve %26 düşüşle 17,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya Federasyonu olmuştur.

Denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %112 oranında artışla 7,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Litvanya'dır. Litvanya en fazla denim giysi ihraç edilen 19. Ülkedir. %82 oranında artışla 25,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya, %62,4 artışla 18,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Cezayir, ihracatın yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinin İhracat Performansı Olumlu

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 592,5 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sütyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2014 yılının eş dönemine kıyasla %0,6 oranında artmıştır. İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının yılın ilk üç ayında %4,9 oranında azaldığı ilk yarıyılıda %0,7 oranında arttığı ve üçüncü çeyrek sonunda %0,6 oranında arttığı dikkate alındığında bu ürün grubunda olumlu bir ihracat performansı gösterildiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, sektörel ihracattaki %12,3'lük azalma ve toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki %11,8'lik düşüş birlikte değerlendirildiğinde, 2015'in üçüncü çeyreği sona ererken iç giyim ve yatak kıyafetlerinde olumlu bir ihracat performansı gösterildiği söylenebilir.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %5,4'tür.

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, Romanya, İngiltere ve Ukrayna olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %27,4 oranında düşüşle 71,1 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %184 artışla 49,6 milyon dolarlık, Romanya'ya %80,7 artışla 47 milyon dolarlık, İngiltere'ye %14,6 düşüşle 44,2 milyon dolarlık ve Ukrayna'ya %43 oranında artışla 29 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %12, Irak'ın payı %8,4, Romanya'nın payı %7,9, İngiltere'nin payı %7,5 ve Ukrayna'nın payı %4,9'dur.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on üçüne ihracat %0,8 ile %190 arasında değişen oranlarda artarken, yedi ülkeye ihracat %9,7 ile %27,4 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2015 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Litvanya olmuştur. Litvanya'ya %190 artışla yılın ilk dokuz ayında 8,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %184 oranında artışla 49,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Ortadoğu ülkesi Irak, %130,5 oranında artışla 10,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovakya Cumhuriyeti ve %80,7 oranında artışla 47 milyon dolarlık ihracat yapılan Romanya, iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	97.845.662	71.079.337	-27,4	12,0
Irak	17.475.592	49.637.278	184,0	8,4
Romanya	25.997.087	46.983.838	80,7	7,9
İngiltere	51.703.882	44.158.998	-14,6	7,5
Ukrayna	20.280.388	29.010.093	43,0	4,9
Fransa	38.441.592	28.515.268	-25,8	4,8
Cezayir	27.357.678	24.700.624	-9,7	4,2
Polonya	18.433.668	21.385.893	16,0	3,6
ABD	17.199.575	19.788.563	15,1	3,3
Libya	13.975.737	19.468.829	39,3	3,3
Hollanda	20.744.148	16.011.985	-22,8	2,7
Mısır	12.757.227	15.310.104	20,0	2,6
Suudi Arabistan	12.007.312	12.640.426	5,3	2,1
İtalya	14.716.242	11.763.241	-20,1	2,0
İspanya	13.369.437	11.291.520	-15,5	1,9
Slovakya	4.728.250	10.898.627	130,5	1,8
İran	5.786.063	9.701.739	67,7	1,6
İsrail	9.463.886	9.537.025	0,8	1,6
Birleşik Arap Emirlikleri	6.528.452	9.053.351	38,7	1,5
Litvanya	3.016.802	8.748.014	190,0	1,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	431.828.680	469.684.754	8,8	79,3
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	589.232.318	592.481.741	0,6	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	73,3	79,3		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	12.530.696.099	11.057.096.670	-11,8	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	4,7	5,4		

Kaynak: eBirik Sistemi / Ekim 2015

2015 Ocak-Eylül döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke ise aynı zamanda en büyük pazar olan Almanya olmuştur. Bu büyük pazara %27,4'lük bir kayıp ile 71,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %25,8 düşüşle 28,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %22,8 düşüşle 16 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda, ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının azaldığı diğer önemli pazarlar olmuşturlardır.

IV.8 En Yüksek Oranlı İhracat Düşüşü Diğer Hazır Eşyalarda: %17,4

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2015 Ocak-Eylül döneminde %17,4 oranında azalarak 1,7 milyar dolardan 1,4 milyar dolara gerilemiştir. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %12,3 oranında azaldığı, örme konfeksiyon ihracatının %14,3 oranında ve dokuma hazır giyim ihracatının %7,6 oranında azaldığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha düşük bir performans gösterildiği söylenebilir.

2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İngiltere olarak sıralanmaktadır. 2014 Ocak-Eylül dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %18,8 oranında düşüşle 340,7 milyon dolara gerilerken, ABD'ye ihracat %4 oranında azalarak 165,6 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %24,4 ve ABD'nin payı %11,9 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %21,2 oranında azalarak 108,7 milyon dolara düşerken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %25,3'lük düşüşle 80,7 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere %11,3'lük düşüş ve 70,5 milyon dolar ile beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2015 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onsekizine %3,3 ile %63,7 arasında değişen oranlarda düşüşler olurken, iki ülkede, Suudi Arabistan ve İsrail'de sırasıyla %5,9 ve %0,3 oranında artış olmuştur. İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke Rusya Federasyonu'dur. Rusya Federasyonu pazarında 2015 ilk dokuz ayında %63,7'lik kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 53,4 milyondan 19,4 milyon dolara, hemen hemen üçte birine düşmüştür. İhracatında yüksek oranlı düşüş kaydedilen diğer ülkeler %37,1 düşüşle 13,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika, %25,3 oranında düşüşle 80,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda ve %24,5 düşüşle 21,9 milyon dolarlık ihracat yapılan İsviçre olmuştur.

2015 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında ihracatın arttığı iki ülke Suudi Arabistan ve İsrail'dir. Suudi Arabistan'a ihracat %5,9 oranında artarak 28,7 milyon dolara, İsrail'e ihracat %0,3 artışla 21,7 milyon dolara yükselmiştir.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	419.351.875	340.723.211	-18,8	24,4
ABD	172.556.224	165.583.492	-4,0	11,9
Fransa	138.002.419	108.730.921	-21,2	7,8
Hollanda	107.963.716	80.695.452	-25,3	5,8
İngiltere	79.500.082	70.484.568	-11,3	5,1
İtalya	71.382.112	59.390.181	-16,8	4,3
Suudi Arabistan	27.074.101	28.673.818	5,9	2,1
Irak	35.981.696	28.089.078	-21,9	2,0
İspanya	32.951.997	27.890.071	-15,4	2,0
Avusturya	28.039.678	26.576.325	-5,2	1,9
Suriye	24.357.798	22.044.536	-9,5	1,6
İsviçre	29.011.750	21.893.843	-24,5	1,6
İsrail	21.669.402	21.726.632	0,3	1,6
Polonya	22.365.519	21.620.481	-3,3	1,6
Rusya Federasyonu	53.386.891	19.404.752	-63,7	1,4
Yunanistan	17.716.089	16.475.749	-7,0	1,2
Cezayir	18.051.100	16.392.830	-9,2	1,2
İsveç	18.174.743	16.179.786	-11,0	1,2
Romanya	16.832.883	15.677.862	-6,9	1,1
Belçika	21.111.748	13.284.073	-37,1	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.355.481.821	1.121.537.662	-17,3	
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.688.404.031	1.394.641.700	-17,4	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>80</i>	<i>80</i>		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2015

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2015 Ocak-Eylül döneminde %19,2 oranında düşüşle 851,5 milyon dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %12,8 düşüşle 249,9 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvallar, %6,9 düşüşle 90,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar ve %16,9 düşüşle 87,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası, diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2015 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan dokuzunda %6,9 ile %31,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olurken, sadece bir ürün grubunda %19,9'luk artış kaydedilmiştir.

2015 Ocak-Eylül döneminde ihracatı artan tek ürün grubu %19,9 artışla 692,2 bin dolarlık ihracat yapılan 63 09 GTİP başlıklı kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşyalardır. Kullanılmış eşyalar, hazır eşya ürün grubunda en az ihraç edilen mamullerdir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2014 - 2015 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2014 Ocak - Eylül	2015 Ocak - Eylül	2014 / 15 Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	1.053.701.772	851.462.507	-19,2
6305	Ambalaj için torba ve çuvalar	286.413.761	249.858.789	-12,8
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbelaları	97.097.081	90.408.634	-6,9
6304	Diğer mefruşat eşyası	105.384.057	87.532.859	-16,9
6307	Diğer hazır eşya	57.583.974	51.387.065	-10,8
6301	Battaniyeler ve diz battaniyeleri	50.590.321	34.468.968	-31,9
6306	Vagon ve mavna örtüleri, tenteler ve dış storlar, çadırlar, kamp eşyası	24.297.731	19.105.298	-21,4
6310	Kullanılmış ve yeni paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri ve bunlardan kullanılmış eşya	9.822.440	7.443.674	-24,2
6308	Kilim, halı, işlemeli masa örtüsü ve peçete yapımında kullanılan mensucat ve ipliklerden müteşekkil takımlar	2.935.442	2.281.690	-22,3
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	577.452	692.217	19,9

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2015

İhracatı en yüksek oranlı azalan ürün, %31,9 oranında düşüşle 34,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 01 GTİP başlıklı battaniyelerdir. %24,2 oranında düşüşle 7,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 10 GTİP başlıklı kullanılmış ve yeni paçavralar, sicim, ip ve halat döküntüleri vagon ve mavna örtüleri ile tenteler, dış storlar ve çadır-kamp eşyası, %22,3 oranında düşüşle 2,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 08 GTİP başlıklı kilim, halı, işlemeli masa örtüsü ve peçete yapımında kullanılan mensucat ve iplikten müteşekkil takımlar, 2015 Ocak-Eylül döneminde ihracatı yüksek oranlı azalan diğer hazır eşyalardır.

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2015 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında yarar bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2014 yılının Eylül ayında %74,4 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2015 yılının Eylül ayı itibarıyla %75,9'a yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2014 Eylül ayında %78 olan kapasite kullanım oranı, 2015 yılının Eylül ayında %78,1'e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2014 Eylül ayına göre %0,2 oranında artmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2014 Eylül	74,4		79,1		78,0	
2015 Eylül	75,9	2,0	76,3	-3,6	78,1	0,2

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2015

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2015 yılının Eylül ayında %76,3 olmuştur. Tekstil sektörünün 2014 Eylül ayındaki kapasite kullanım oranı %79,1 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2015 yılının Eylül ayında 2014 yılının aynı ayına kıyasla %3,6 oranında azaldığı ortaya çıkmaktadır.

Tekstil sektöründe kapasite kullanım oranı %3,6 oranında gerilerken, giyim eşyası imalat sanayiinin kapasite kullanım oranında düşüş olmaması, sektörel ihracat adına olumlu bir performans göstergesi olarak görülebilir.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri

Ocak – Eylül Dönemi

2015 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,1 milyar dolarla %72,2'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB28 ülkelere yapılmıştır.

2014 yılının ilk dokuz ayında 1 Euro ortalama 1,3566 ABD Dolarına eşit iken, 2015 yılının ilk dokuz ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %17,74'lük düşüşle 1,1159 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 9,1 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %17,74'lük pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında, 10,7 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda 2015 yılı Ocak-Eylül döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 14,2 milyar dolar olup ihracatta %12,3'lük düşüş değil, reel anlamda %1,1'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.

Eylül Ayı

2015 yılı Eylül ayında yapılan 1,392 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 1,002 milyar dolarla %72'si ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB28 ülkelere yapılmaktadır.

2014 yılı Eylül ayında 1 Euro 1,2936 ABD Dolarına eşit iken, 2015 yılının Eylül ayında Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %13,12'lik düşüşle 1,1239 dolar düzeyine inmiştir.

Bu çerçevede, 1,002 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %13,12'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında, 1,134 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda 2015 yılı Eylül ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,523 milyar dolar olup ihracatta %16,4'lük düşüş değil, reel anlamda %8,45'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2014	2015	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,3630	1,1668	-14,40
Şubat	1,3646	1,1363	-16,73
Mart	1,3823	1,0857	-21,46
Nisan	1,3811	1,0776	-21,98
Mayıs	1,3748	1,1168	-18,77
Haziran	1,3592	1,1205	-17,56
Temmuz	1,3576	1,1026	-18,79
Ağustos	1,3330	1,1127	-16,52
Eylül	1,2936	1,1239	-13,12
Ekim	1,2683		-100,00
Kasım	1,2479		-100,00
Aralık	1,2335		-100,00
Yıllık Ortalama	1,3299		
Ocak-Eylül Ortalaması	1,3566	1,1159	-17,74

1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Oğuz TEKİNDAŞ-Kerem EKEN
İTKİB Genel Sekreterliği
Hazırgiyim ve Konfeksiyon
Uzman Yardımcısı
 22.10.2015

- Bu raporun" Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler" bölümü, Hazırgiyim ve Konfeksiyon Şubesi Şefi Ahmet Şişman tarafından hazırlanmıştır
- *İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.*

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2015 Ocak-Eylül

EYLÜL 2015 İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖRLER	EYLÜL				OCAK-EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2014	2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)	2014	2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)	2013-2014	2014-2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)
I. TARIM	1.901.081	1.563.727	-17,7	14,7	15.973.200	14.708.312	-7,9	13,8	22.246.332	21.211.456	-4,7	14,6
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.319.809	1.123.404	-14,9	10,6	10.902.717	10.346.374	-5,1	9,7	15.370.405	15.127.285	-1,6	10,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mam.	552.496	439.965	-20,4	4,1	4.898.912	4.393.140	-10,3	4,1	6.777.402	6.209.187	-8,4	4,3
Yaş Meyve ve Sebze	162.033	111.557	-31,2	1,1	1.506.399	1.272.788	-15,5	1,2	2.423.027	2.160.704	-10,8	1,5
Meyve Sebze Mamulleri	134.477	114.325	-15,0	1,1	1.042.543	943.414	-9,5	0,9	1.429.950	1.316.509	-7,9	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	132.059	115.860	-12,3	1,1	969.185	862.358	-11,0	0,8	1.418.201	1.351.815	-4,7	0,9
Fındık ve Mamulleri	216.014	265.995	23,1	2,5	1.436.381	1.998.915	39,2	1,9	1.986.962	2.875.770	44,7	2,0
Zeytin ve Zeytinyağı	15.408	11.140	-27,7	0,1	173.058	142.803	-17,5	0,1	248.951	197.783	-20,6	0,1
Tütün ve Mamulleri	101.496	58.906	-42,0	0,6	809.473	672.579	-16,9	0,6	1.001.154	938.872	-6,2	0,6
Süs Bitkileri	5.825	5.657	-2,9	0,1	66.767	60.377	-9,6	0,1	84.759	76.645	-9,6	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	192.427	127.376	-33,8	1,2	1.690.908	1.340.004	-20,8	1,3	2.241.785	1.923.683	-14,2	1,3
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	192.427	127.376	-33,8	1,2	1.690.908	1.340.004	-20,8	1,3	2.241.785	1.923.683	-14,2	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	388.845	312.947	-19,5	2,9	3.379.575	3.021.933	-10,6	2,8	4.634.142	4.160.488	-10,2	2,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	388.845	312.947	-19,5	2,9	3.379.575	3.021.933	-10,6	2,8	4.634.142	4.160.488	-10,2	2,9
II. SANAYİ	10.952.232	8.764.163	-20,0	82,6	93.205.111	80.835.452	-13,3	76,1	124.249.685	111.665.776	-10,1	76,7
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.224.404	933.088	-23,8	8,8	9.825.468	8.517.211	-13,3	8,0	13.193.626	11.784.302	-10,7	8,1
Tekstil ve Hammaddeleri	819.590	650.266	-20,7	6,1	6.723.110	5.915.676	-12,0	5,6	8.906.017	8.077.476	-9,3	5,6
Deri ve Deri Mamulleri	183.072	117.311	-35,9	1,1	1.394.962	1.122.176	-19,6	1,1	1.954.188	1.580.305	-19,1	1,1
Hâh	221.743	165.511	-25,4	1,6	1.707.395	1.479.588	-13,4	1,4	2.333.421	2.126.520	-8,9	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.504.039	1.096.789	-27,1	10,3	13.385.125	11.555.028	-13,7	10,9	17.943.705	15.948.988	-11,1	11,0
Kimyevi Maddeler ve Mamuller	1.504.039	1.096.789	-27,1	10,3	13.385.125	11.555.028	-13,7	10,9	17.943.705	15.948.988	-11,1	11,0
C. SANAYİ MAMULLERİ	8.223.789	6.734.286	-18,1	63,4	69.994.518	60.763.214	-13,2	57,2	93.112.354	83.932.486	-9,9	57,7
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.664.539	1.392.239	-16,4	13,1	14.359.950	12.588.510	-12,3	11,8	18.772.797	16.957.799	-9,7	11,7
Otomotiv Endüstrisi	1.958.553	1.875.320	-4,2	17,7	16.915.461	15.370.234	-9,1	14,5	22.504.614	20.724.703	-7,9	14,2
Gemi ve Yat	82.221	75.751	-7,9	0,7	876.982	790.954	-9,8	0,7	1.079.355	1.185.837	9,9	0,8
Elektrik Elektronik ve Hizmet	1.086.116	862.507	-20,6	8,1	8.914.436	7.590.417	-14,9	7,1	12.210.268	10.781.121	-11,7	7,4
Makine ve Aksamları	531.189	439.632	-17,2	4,1	4.523.764	4.081.622	-9,8	3,8	6.078.294	5.598.446	-7,9	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	609.431	482.547	-20,8	4,5	5.386.709	4.655.001	-13,6	4,4	7.145.356	6.371.162	-10,8	4,4
Çelik	1.084.684	762.290	-29,7	7,2	10.088.071	7.701.574	-23,7	7,2	13.450.629	10.817.326	-19,6	7,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	259.554	214.709	-17,3	2,0	2.406.656	2.083.376	-13,4	2,0	3.159.381	2.832.916	-10,3	1,9
Mücevher	402.740	150.097	-62,7	1,4	1.866.133	1.964.146	5,3	1,8	2.489.230	3.201.233	28,6	2,2
Sakınma ve Havacılık Sanayii	154.825	195.587	26,3	1,8	1.206.024	1.167.611	-3,2	1,1	1.608.535	1.609.386	0,1	1,1
İklimlendirme Sanayii	381.006	275.869	-27,6	2,6	3.364.470	2.693.712	-19,9	2,5	4.506.020	3.752.443	-16,7	2,6
Diğer Sanayi Ürünleri	8.866	7.738	-12,7	0,1	85.862	76.055	-11,4	0,1	107.875	100.113	-7,2	0,1
III. MADENCİLİK	386.344	285.661	-26,1	2,7	3.544.784	2.984.131	-15,8	2,8	4.789.384	4.080.888	-14,8	2,8
Madencilik Ürünleri	386.344	285.661	-26,1	2,7	3.544.784	2.984.131	-15,8	2,8	4.789.384	4.080.888	-14,8	2,8
T O P L A M (TİM*)	13.239.656	10.613.551	-19,8	100,0	112.723.095	98.527.894	-12,6	92,7	151.285.401	136.958.120	-9,5	94,1
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					5.315.349	7.759.619	46,0	7,3	6.182.832	8.557.643	38,4	5,9
T O P L A M (TİM+TUİK*)	13.239.656	10.613.551	-19,8	100,0	118.038.444	106.287.513	-10,0	100,0	157.468.233	145.515.763	-7,6	100,0

EYLÜL 2015 İHRACAT RAKAMLARI

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİ	EYLÜL				OCAK-EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2014	2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)	2014	2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)	2013-2014	2014-2015	Değişim ('15/'14)	Pay(15) (%)
AKİB	1.152.165	758.340	-34,2	7,1	9.352.508	7.987.797	-14,6	8,1	12.836.067	11.519.690	-10,3	8,4
BAİB	127.191	104.186	-18,1	1,0	1.195.841	1.059.736	-11,4	1,1	1.643.134	1.491.193	-9,2	1,1
DAİB	243.825	147.953	-39,3	1,4	2.299.752	1.726.337	-24,9	1,8	3.102.863	2.400.420	-22,6	1,8
DENİB	197.597	173.208	-12,3	1,6	1.739.563	1.559.896	-10,3	1,6	2.335.679	2.122.050	-9,1	1,5
DKİB	79.575	51.294	-35,5	0,5	769.737	563.771	-26,8	0,6	1.066.371	851.464	-20,2	0,6
EİB	993.119	792.215	-20,2	7,5	9.250.025	7.703.123	-16,7	7,8	12.479.696	10.674.449	-14,5	7,8
GAİB	829.409	688.367	-17,0	6,5	6.584.016	6.148.478	-6,6	6,2	9.137.077	8.567.821	-6,2	6,3
İİB	546.990	489.101	-10,6	4,6	5.102.815	4.718.042	-7,5	4,8	6.843.690	6.542.991	-4,4	4,8
İMMİB	3.866.896	2.855.683	-26,2	26,9	32.084.514	27.646.852	-13,8	28,1	42.767.733	39.161.850	-8,4	28,6
İTKİB	1.851.136	1.481.870	-19,9	14,0	15.797.595	13.760.409	-12,9	14,0	20.954.610	18.601.527	-11,2	13,6
KİB	155.253	193.919	24,9	1,8	1.086.560	1.305.010	20,1	1,3	1.511.905	1.853.034	22,6	1,4
OAİB	1.119.280	928.992	-17,0	8,8	9.618.781	8.214.513	-14,6	8,3	12.829.677	11.399.183	-11,1	8,3
UIB	2.077.222	1.948.424	-6,2	18,4	17.841.387	16.133.931	-9,6	16,4	23.776.899	21.772.449	-8,4	15,9
TOPLAM	13.239.656	10.613.551	-19,8	100	112.723.095	98.527.894	-12,6	100	151.285.401	136.958.120	-9,5	100

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2015 Ocak-Eylül

		TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI							
		EYLÜL 2015							
		2014 EYLÜL 1000 \$	2015 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2014 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2015 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2014 / 2015 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	304.900	245.735	-19,4	3.059.528	21,3	2.391.734	19,0	-21,8
2	İNGİLTERE	224.536	173.990	-22,5	1.859.248	12,9	1.598.936	12,7	-14,0
3	İSPANYA	155.828	144.003	-7,6	1.260.413	8,8	1.202.435	9,6	-4,6
4	FRANSA	81.764	64.635	-20,9	881.993	6,1	653.178	5,2	-25,9
5	HOLLANDA	71.445	64.467	-9,8	743.005	5,2	608.895	4,8	-18,0
6	IRAK	72.827	57.299	-21,3	466.715	3,3	534.897	4,2	14,6
7	İTALYA	44.464	35.411	-20,4	538.429	3,7	442.356	3,5	-17,8
8	ABD	49.685	44.055	-11,3	354.120	2,5	362.055	2,9	2,2
9	ROMANYA	56.441	65.662	16,3	339.524	2,4	359.034	2,9	5,7
10	POLONYA	43.562	41.537	-4,6	344.976	2,4	357.677	2,8	3,7
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		1.105.452	936.794	-15,3	9.847.950	68,6	8.511.196	67,6	-13,6
11	DANIMARKA	34.789	29.522	-15,1	396.056	2,8	297.596	2,4	-24,9
12	BELÇKA	29.956	22.538	-24,8	319.154	2,2	236.749	1,9	-25,8
13	SUUDİ ARABİSTAN	25.856	21.659	-16,2	238.482	1,7	228.910	1,8	-4,0
14	UKRAYNA	47.080	28.662	-39,1	200.873	1,4	218.399	1,7	8,7
15	İSRAIL	26.599	19.363	-27,2	179.767	1,3	196.707	1,6	9,4
16	İSVEÇ	21.929	15.934	-27,3	229.702	1,6	168.431	1,3	-26,7
17	RUSYA FEDERASYONU	29.759	18.544	-37,7	293.766	2,0	168.411	1,3	-42,7
18	SLOVAK CUMHURİYETİ	8.153	29.341	259,9	147.356	1,0	164.091	1,3	11,4
19	CEZAYİR	17.135	15.629	-8,8	116.148	0,8	142.910	1,1	23,0
20	LIBYA	7.668	9.059	18,1	107.043	0,7	127.115	1,0	18,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.354.377	1.147.045	-15,3	12.076.296	84,1	10.460.514	83,1	-13,4
21	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	13.299	10.572	-20,5	113.959	0,8	115.877	0,9	1,7
22	LİTVANYA	22.484	1.203	-94,6	38.586	0,3	105.090	0,8	172,4
23	MISIR	16.186	13.032	-19,5	97.475	0,7	103.119	0,8	5,8
24	İRAN	10.357	12.893	24,5	44.876	0,3	87.375	0,7	94,7
25	AVUSTURYA	10.640	9.771	-8,2	102.738	0,7	87.289	0,7	-15,0
26	İSVİÇRE	10.226	7.548	-26,2	106.408	0,7	83.560	0,7	-21,5
27	KAZAKİSTAN	9.379	8.958	-4,5	66.838	0,5	77.981	0,6	16,7
28	YUNANİSTAN	11.537	9.834	-14,8	92.603	0,6	71.461	0,6	-22,8
29	KIRGIZİSTAN	9.402	8.214	-12,6	75.110	0,5	69.256	0,6	-7,8
30	ÇEK CUMHURİYETİ	9.218	6.926	-24,9	79.392	0,6	64.017	0,5	-19,4
31	ÜRDÜN	7.476	9.182	22,8	43.733	0,3	59.832	0,5	36,8
32	BULGARİSTAN	8.321	5.814	-30,1	61.910	0,4	55.821	0,4	-9,8
33	ESTONYA	5.644	7.319	29,7	89.169	0,6	52.659	0,4	-40,9
34	NORVEÇ	6.685	4.693	-29,8	65.019	0,5	49.851	0,4	-23,3
35	AZERBAYCAN	6.251	6.615	5,8	39.181	0,3	47.389	0,4	20,9
36	LÜBNAN	8.806	4.165	-52,7	38.470	0,3	45.085	0,4	17,2
37	TUNUS	10.606	5.599	-47,2	80.008	0,6	43.024	0,3	-46,2
38	FİNLANDİYA	6.953	3.866	-44,4	74.472	0,5	40.824	0,3	-45,2
39	KANADA	5.318	3.773	-29,1	48.407	0,3	40.696	0,3	-15,9
40	SURİYE	7.952	2.907	-63,4	74.894	0,5	38.628	0,3	-48,4
41	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.147	3.030	-26,9	40.327	0,3	37.655	0,3	-6,6
42	GÜRCİSTAN	4.729	4.206	-11,0	30.920	0,2	37.598	0,3	21,6
43	BOSNA-HERSEK	7.329	5.377	-26,6	42.134	0,3	36.921	0,3	-12,4
44	FAS	4.981	4.552	-8,6	30.876	0,2	34.389	0,3	11,4
45	İRLANDA	5.026	3.686	-26,6	46.989	0,3	30.611	0,2	-34,9
46	MACARİSTAN	4.302	1.781	-58,6	27.335	0,2	29.340	0,2	7,3
47	AVUSTRALYA	3.626	3.568	-1,6	26.656	0,2	28.778	0,2	8,0
48	TÜRKMENİSTAN	4.305	3.523	-18,2	26.214	0,2	28.146	0,2	7,4
49	KUVEYT	5.235	3.369	-35,6	29.662	0,2	28.023	0,2	-5,5
50	LETONYA	2.979	14.891	400,0	22.951	0,2	27.474	0,2	19,7
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.597.775	1.337.914	-16,3	13.833.605	96,3	12.118.282	96,3	-12,4
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		66.764	54.325	-18,6	526.345	3,7	470.228	3,7	-10,7
AB (28) TOPLAMI		1.171.867	1.002.788	-14,4	10.819.831	75,3	9.092.605	72,2	-16,0
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.664.539	1.392.239	-16,4	14.359.950	100,0	12.588.510	100,0	-12,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi